

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

SITUAČNÍ A VÝHLEDOVÁ ZPRÁVA OVCE A KOZY

2020

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

ZDROJE INFORMACÍ, ZPRACOVATELÉ PODKLADŮ:

Česká plemenářská inspekce
Českomoravská společnost chovatelů, a.s.
Český statistický úřad
Evropská komise
Generální ředitelství cel – MF ČR
Ministerstvo zemědělství
Státní veterinární správa ČR
Státní zemědělský a intervenční fond
Svaz chovatelů ovcí a koz z. s.
Úřední věstník EU
Ústav zemědělské ekonomiky a informací

Odbor zemědělských komodit MZe

Autorka:

Ing. Zdeňka Procházková, MZe

Ředitelka Odboru zemědělských komodit:

Ing. Miroslava Czetmayer Ehrlichová, MZe

Autorka touto cestou děkuje za spolupráci všem uvedeným organizacím a jejich odborným pracovníkům.

Předkládaná situační a výhledová zpráva navazuje na zprávu, která byla vydána v prosinci 2018.

Situační a výhledové zprávy jsou pro všechny zájemce z řad chovatelů, studentů, pedagogů odborných škol a podnikatelských subjektů a dalších k dispozici také na internetu na adrese: www.eagri.cz.

Autor fotografie:

shutterstock/Bara I 704

Vydalo: Ministerstvo zemědělství, Těšnov 65/17, I I 0 00 Praha I
Internet: www.eagri.cz, e-mail: info@mze.cz

ISBN 978-80-7434-579-1, ISSN 1211-7692, MK ČR E I I 003

Tisk: Ústav zemědělské ekonomiky a informací, www.uzei.cz

SITUAČNÍ
A VÝHLEDOVÁ
ZPRÁVA
OVCE A KOZY

PROSINEC
2020

OBSAH

Úvod	3
Souhrn	3
Vývoj stavů ovcí a koz	4
Stavy ovcí a koz (ks)	4
Počet ovcí k 1. dubnu 2019 a 1. dubnu 2020 podle krajů (ks)	4
Vývoj nabídky a poptávky na trhu	4
Počty poražených ovcí, jehňat a koz na jatkách (ks)	5
Počty poražených ovcí, jehňat a koz na jatkách a mimo jatka (ks)	5
Balance výroby a spotřeby skopového masa	5
Zpracovatelský průmysl	7
Výroba kozích a ovčích sýrů	7
Počty koz, produkce mléka, produkce sýrů, cena	7
Počty ovcí, produkce mléka, produkce sýrů, cena	7
Cenový vývoj	7
Ceny jehňat a ovcí ve třídě a (Kč/kg. ž. hm.)	8
Ceny zemědělských výrobců a zpracovatelské ceny ovčích kůží	8
Zahraniční obchod ČR	9
Vývoj zahraničního obchodu s ovci a kozami v živém (ks)	9
Vývoj zahraničního obchodu se skopovým a kozím masem	9
Zahraniční trhy	11
Světový trh se skopovým a kozím masem	11
Trh se skopovým a kozím masem v EU	12
Populace ovcí v EU (tis. ks.)	12
Populace koz v EU (tis. ks.)	12
Porážky ovcí a koz v zemích EU 27 – měsíčně 2018–2020 (tis. tun jat. hm.)	13
Dopad epidemie covid-19 na vývoj trhu se skopovým a kozím masem ve vybraných členských zemích mezinárodní sítě Agri Benchmark Beef and Sheep	15
Balance skopového a kozího masa v EU (tis. tun ekv. jat. hm.)	16
Rozdělení celních kvót EU 28 na živé ovce a ovčí maso mezi UK a EU 27 po výstupu UK z EU 28 (t j. hm.)	17
Zásahy státu u komodit ovce a kozy	18
Celní sazebník pro rok 2021	18
Některé aktuální právní předpisy vztahující se k chovu ovcí a koz	19
Státní podpory v roce 2020 a přehled vyplacených podpor za roky 2019–20	23
2.A. Udržování a zlepšování genetického potenciálu hospodářských zvířat	23
Čerpání finančních prostředků (Kč) z národních zdrojů prostřednictvím DP 2.A., 6., 9.A. – Ovce a kozy	24
Dotace na genetické zdroje	25
Program rozvoje venkova ČR na období 2014–2020	29
Environmentální opatření pro rok 2019 a 2020	31
Přímé platby a přechodné vnitrostátní podpory	33
Portál farmáře	36
Zelená nafta pro chovatele hospodářských zvířat	37
PGRLF	38
Plemenářská práce a evidence hospodářských zvířat	40
Zajišťování poradenských aktivit v souvislosti s chovem ovcí a koz	40
Plemena ovcí a koz chovaných v ČR	41
Seznam plemen a syntetických linií ovcí chovaných v ČR	42
Plemena koz (dle užitkového typu) a chovné cíle	43
Kluby chovatelů jednotlivých plemen ovcí a koz	44
Kategorie plemen ovcí	48
Obrat stáda ovcí a koz	49
Výsledky kontroly užitkovosti ovcí a koz v ČR za rok 2019	50
Kontroly hospodářství s chovem ovcí a koz	57

ÚVOD

Situační a výhledová zpráva hodnotí situaci v chovu a na trhu s ovci, kozami, skopovým a kozím masem v České republice v roce 2019 a v roce 2020.

Při zpracování této zprávy byly použity údaje Českého statistického úřadu, Generálního ředitelství cel ČR, informace příslušných odborů Ministerstva zemědělství, Státního zemědělského a intervenčního fondu, Podpůrného a garančního rolnického a lesnického fondu, a.s., Ústavu zemědělské ekonomiky a informací, České plemenářské inspekce, Českomoravské společnosti chovatelů, a.s., Dorper Asociace CZ, Svazu chovatelů ovcí a koz, z.s., včetně informací ze zahraničí, a to s daty za rok 2019 a rok 2020.

SOUHRN

K 1. 4. 2020 bylo dle Soupisu hospodářských zvířat v České republice (dále jen Soupis ČR) chováno 203 612 ks ovcí. Oproti roku 2019 došlo k meziročnímu poklesu jejich počtu o 4,4 % (- 9 456 ks). Počet bahnic meziročně klesl o 3,1 % (- 4 049 ks) na 125 956 ks. K poklesu došlo také u jehnic, jejichž počet se snížil o 2,3 % (- 497 ks) na 21 278 ks. Počet plemenných beranů vzrostl o 5,5 % (341 ks) na 6 494 ks.

K 1. 4. 2020 bylo v ČR chováno 28 919 kusů koz. V porovnání s rokem 2019 došlo k poklesu stavu koz o 1,0 % (- 291 kusů).

Ceny zemědělských výrobců jatečných jehňat závisí zejména na výši poptávky a kvalitě masa. Cena jatečných jehňat ve třídě A v živé hmotnosti v roce 2020 stoupla na 48 Kč/kg živ. hm. (od roku 2015 do roku 2019 zůstávala cca na 45 Kč/kg živ. hm.) Cena jatečných ovcí ve třídě A v živé hmotnosti v roce 2020 klesla na 13 Kč/kg živ. hm., od roku 2010 do roku 2017 cena mírně rostla od 15 do 18 Kč/kg živ. hm.

Produkce skopového masa v roce 2020 meziročně mírně klesla o 8,7 % na 3 680 t jatečné hmotnosti (v roce 2019 byla produkce 4 030 t jatečné hmotnosti). Skopové maso je ale stále doplňkovým druhem masa na tuzemském trhu. Soběstačnost dosáhla v roce 2020 výše 97,6 %, což je o 2 % více než v roce 2019.

Produkce ovčího mléka dosáhla v roce 2019 výše 350 000 l, což je méně než v roce 2018 o 5,4 %. Obdobný pokles zaznamenala i produkce ovčího sýra. Na snížené produkci se projevuje neustálý pokles stavů dojených ovcí zapojených do kontroly užitkovosti (na celkových 1326 ks ovcí v laktaci). Produkce sýrů v roce 2019 byla 88 tun, v porovnání ve stejném období vzrostla o 48 tun, tj. o 120 %. V roce 2019 byla průměrná cena ovčích sýrů 300 Kč /kg, stejná jako v roce 2018.

V roce 2019 se počet dojených koz zapojených do kontroly užitkovosti snížil oproti roku 2018 na 5 320 ks (pokles o 7 %). Produkce mléka se snížila na 2 260 000 l, tj. snížení o 6,7 % v porovnání s rokem 2018. Produkce sýrů v roce 2019 byla 266 tun, v porovnání ve stejném období se snížila o 19 tun, tj. o 6,6 %. V roce 2019 byla průměrná cena kozích sýrů 300 Kč /kg, stejná jako v roce 2018.

VÝVOJ STAVŮ OVCÍ A KOZ

K 1. 4. 2020 bylo v České republice chováno 203 612 ks ovcí. Oproti roku 2019 došlo k meziročnímu poklesu jejich počtu o 4,4 % (- 9 456 ks). Počet bahnic meziročně klesl o 3,1 % (- 4 049 ks) na 125 956 ks. K poklesu došlo také u jehnic, jejichž počet se snížil o 2,3 % (- 497 ks) na 21 278 ks. Počet plemenných beranů vzrostl o 5,5 % (+ 341 ks) na 6 494 ks.

K 1. 4. 2020 bylo v ČR chováno 28 919 ks koz. V porovnání s rokem 2019 došlo k poklesu stavu koz o 1,0 % (- 291 ks).

Stavy ovcí a koz (ks)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ovce a berani	196 913	209 052	221 014	220 521	225 397	231 694	218 493	217 141	218 915	213 068	203 612
Kozy a kozli	21 709	23 263	23 620	24 042	24 348	26 765	26 548	28 174	30 316	29 210	28 919

Zdroj: ČSÚ – Soupis hospodářských zvířat k 1. 4. daného roku

Počet ovcí k 1. dubnu 2019 a 1. dubnu 2020 podle krajů (ks)

Území, kraj Territory, region	2019	2020	Rozdíl (+/-)	Index (%)
Česká republika	213 068	203 612	-9 456	95,6
Hl. m. Praha + Středočeský	23 712	22 029	-1 683	92,9
Jihočeský	29 806	28 602	-1 204	96,0
Plzeňský	18 063	16 449	-1 614	91,1
Karlovarský	13 869	12 599	-1 270	90,8
Ústecký	14 038	12 879	-1 159	91,7
Liberecký	15 409	14 465	-944	93,9
Královéhradecký	15 691	16 477	786	105,0
Pardubický	12 034	11 034	-1 000	91,7
Vysočina	13 648	13 653	5	100,0
Jihomoravský	9 369	8 869	-500	94,7
Olomoucký	9 044	8 992	-52	99,4
Zlínský	21 979	21 083	-896	95,9
Moravskoslezský	16 406	16 481	75	100,5

Zdroj: ČSÚ – Soupis hospodářských zvířat k 1. 4. daného roku

Vývoj nabídky a poptávky na trhu

Produkce skopového masa v roce 2020 meziročně klesla o 8,7 % na 3 680 t jatečné hmotnosti. Skopové maso je ale stále doplňkovým druhem masa na tuzemském trhu. Soběstačnost dosáhla v roce 2020 výše 97,6 %, což je o 2 % více než v roce 2019. Jeho spotřeba je omezena především na tradiční svátky a v průběhu roku se v porovnání s ostatními druhy mas pohybuje na velmi nízké úrovni.

Počty poražených ovcí, jehňat a koz na jatkách (ks)

Druh	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ovce bez jehňat	2 140	2 594	2 421	3 017	2 949	1 819
Jehňata	9 455	9 210	9 855	11 137	10 859	7 897
Kozy	385	464	548	790	1 176	634

Zdroj: ČSÚ

Počty poražených ovcí, jehňat a koz na jatkách a mimo jatka (ks)

Druh	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ovce bez jehňat	22 140	33 594	32 421	33 017	32 949	29 819
Jehňata	123 455	125 210	129 855	131 137	130 859	118 897
Kozy	28 385	28 464	30 548	30 790	34 176	30 634

Zdroj: ČSÚ

Bilance výroby a spotřeby skopového masa

Ukazatel	MJ	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Stavy ovcí celkem k 1. 4. daného roku	ks	196 913	209 052	221 014	220 521	225 397	231 694
Stavy koz celkem k 1. 4. daného roku	ks	21 709	23 263	23 620	24 042	24 348	26 765
Výroba	tis. t j. hm.	2,15	2,38	3,00	3,32	3,49	3,55
z toho—domácí hospodářství	tis. t j. hm.	1,65	1,89	2,84	3,14	3,30	3,37
Dovoz ²⁾	tis. t j. hm.	0,31	0,34	0,36	0,39	0,34	0,46
Celková nabídka	tis. t j. hm.	2,46	2,72	3,36	3,71	3,83	4,01
Domácí spotřeba	tis. t j. hm.	2,37	2,68	3,28	3,61	3,65	2,37
Vývoz ²⁾	tis. t j. hm.	0,09	0,04	0,08	0,10	0,18	0,21
Celková poptávka	tis. t j. hm.	2,46	2,72	3,36	3,71	3,83	4,01
Soběstačnost	%	90,7	90,2	91,5	92,0	95,6	93,4

Ukazatel	MJ	2016	2017	2018	2019	2020
Stavy ovcí celkem k 1. 4. daného roku**	ks	218 493	217 141	218 915	213 068	203 612
Stavy koz celkem k 1. 4. daného roku**	ks	26 548	28 174	30 316	29 210	28 919
Výroba	tis. t j. hm.	3,87	4,0	4,0	4,03	3,68
z toho—domácí hospodářství	tis. t j. hm.	3,69	3,70	3,70	3,81	3,49
Dovoz ²⁾	tis. t j. hm.	0,49	0,41	0,40	0,66	0,40
Celková nabídka	tis. t j. hm.	4,36	4,41	4,40	4,69	4,08
Domácí spotřeba	tis. t j. hm.	2,68	3,28	3,61	4,16	3,77
Vývoz ²⁾	tis. t j. hm.	0,23	0,50	0,50	0,48	0,31
Celková poptávka	tis. t j. hm.	4,36	4,41	4,40	4,69	4,08
Soběstačnost	%	93,7	102,3	102,6	95,7	97,6

Zdroj: ČSÚ, MZe, Statistika zahraničního obchodu ČSÚ, Svaz chovatelů ovcí a koz z. s.

Poznámky: Koeficient přepočtu živé hmotnosti na jatečnou = 0,46

²⁾ Dovoz a vývoz včetně živých zvířat

Vlivem omezení vyhlášených během pandemie covid-19 v roce 2020, kdy se prudce snížila spotřeba skopového masa, poklesly prudce i počty poražených ovcí a koz na jatkách i mimo jatka. Celkové porážky ovcí včetně odhadu domácích porážek dosáhly 148 700 ks, z toho 118 900 jehňat. Z uvedených počtů bylo na jatkách poraženo 9 716 ks (včetně 7 897 ks jehňat). Průměrná živá hmotnost jehňat na jatkách dosáhla 33 kg, průměrná živá hmotnost ovcí 50 kg, živá hmotnost jehňat při zohlednění domácích porážek dosáhla 38 kg, ovcí 46 kg. Porážky koz včetně domácích porážek činily 30 634 ks, počet poražených koz na jatkách byl 634 ks.

V roce 2020 dosáhl vývoz živých ovcí nejhorších výsledků od roku 2010. V tomto roce bylo vyvezeno 1 519 ks ovcí a 45 ks koz. V roce 2020 nebyly dovezeny do ČR žádné ovce, ani kozy. V roce 2019 bylo vyvezeno 16 113 ks živých ovcí a pouhých 14 ks koz.

Dovoz skopového a koziho masa v roce 2020 se meziročně snížil o 40,5 % (-265 t) na 388 t. Vývoz vzrostl o 54,4 % (+ 104 t) na 295 t. Objemové saldo dosáhlo záporné výše 92,9 t, což je meziročně méně o 78 %. Průměrná cena dováženého skopového masa v roce 2020 se meziročně zvýšila z 202,66 na 203,2 Kč/kg, u vývozu poklesla o 19,5 % na hodnotu 120,1 Kč/kg.

Spotřeba skopového a koziho masa, která je ve statistice uváděná včetně koňského masa, dosáhla v roce 2020 výše 0,4 kg/obyvatele/rok. Na této úrovni se drží od roku 2009. Pouze cca 5 % ovcí, jehňat, koz a kůzlat je dodáváno na jatka k porážkám. V rámci samozásobení je poraženo přibližně 95 % ovcí a koz.

ZPRACOVATELSKÝ PRŮMYSL

Výroba kozích a ovčích sýrů

Výroba kozích a ovčích sýrů je soustředěna do faremních chovů, kde se zároveň mléko zpracovává. V České republice není speciální mlékárna nebo sýrárna, která by vykupovala a zpracovávala ovčí nebo kozí mléko. Někteří chovatelé zajišťují odbyt syrového ovčího a kozího mléka prodejem do zahraničí. Rozšiřuje se zpracování mléčných produktů na menších farmách a jejich přímý prodej spotřebitelům.

Počty koz, produkce mléka, produkce sýrů, cena

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počty dojených koz ve stádech	2 902	3 208	3 407	3 556	3 935	4 610	5 819	5 726	5 320
Produkce mléka (tis. l)	1 500	1 600	1 650	1 800	2 000	2 300	2 900	2 850	2 660
Produkce sýrů (t)	150	160	165	180	200	230	290	285	266
Cena sýrů Kč/kg	260	270	275	280	290	300	300	300	300

Zdroj: Svaz chovatelů ovcí a koz z. s.

V roce 2019 pokračuje trend snižování stavů dojených koz v kontrole užitkovosti. Počet kusů dojených koz ve stádech je 5 320 což je o 406 ks méně než v roce 2018. Produkce mléka byla v roce 2019 rovněž nižší, dosáhla výše 2 660 000 l, což je méně než v roce 2018 o 6,6 %. Stejný pokles zaznamenala i produkce sýra. Cena kozích sýrů stagnuje od roku 2016 na 300 Kč/kg.

Počty ovcí, produkce mléka, produkce sýrů, cena

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počty dojených ovcí ve stádech	870	988	1 367	1 563	1 570	1 597	1 517	1 410	1 326
Produkce mléka (tis. l)	164	225	300	400	435	435	400	370	350
Produkce sýrů (tuny)	40	56	75	100	110	110	100	93	88
Cena sýrů Kč/kg	260	270	275	280	290	300	280	300	300

Zdroj: Svaz chovatelů ovcí a koz z. s.

V roce 2019 počet dojených ovcí zapojených do kontroly užitkovosti dále klesá na 1 326 ks ovcí v laktaci, což je o 84 ks méně než v roce 2018. Produkce mléka byla v roce 2019 rovněž nižší, dosáhla výše 350 000 l, což je méně než v roce 2018 o 5,4 %. Stejný pokles zaznamenala i produkce sýra. Cena ovčích sýrů je 300 Kč/kg.

Cenový vývoj

Ceny zemědělských výrobců jatečných jehňat závisí zejména na výši poptávky a kvalitě masa. Poptávka po jatečných jehňatech je nejvyšší především v období Velikonoc a v posledních letech se zvyšuje i v období Vánoc.

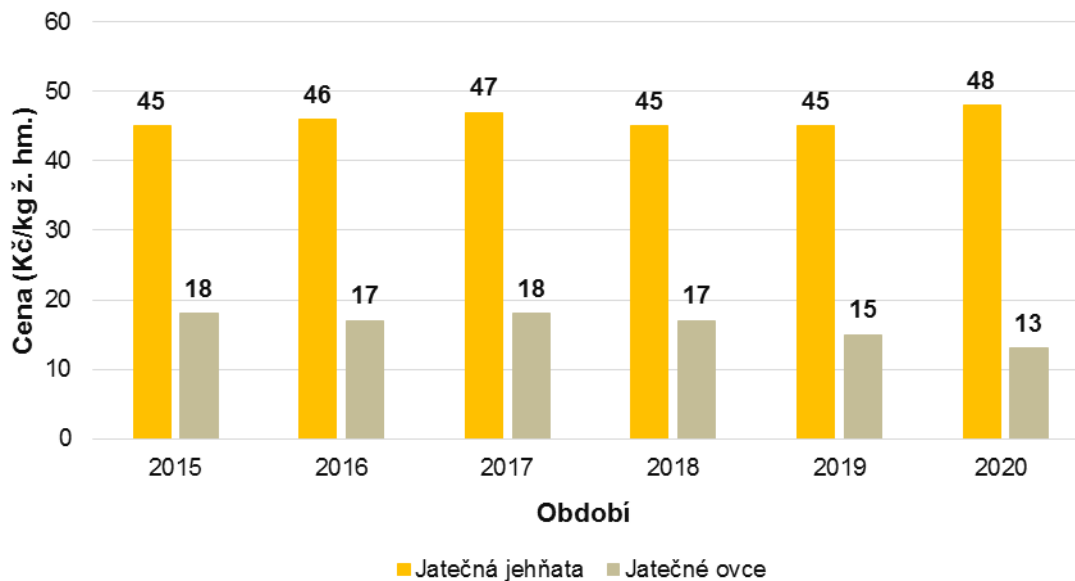
Ceny jatečných jehňat v jakostní třídě A se v průběhu let 2015–2020 pohybovaly v rozmezí 45–48 Kč/kg ž. hm. V meziročním porovnání cen jehňat v období leden až září byla cena vyšší v roce 2020 než 2019. Ceny jatečných ovcí se v průběhu let 2015–2020 pohybovaly v rozmezí 13–18 Kč/kg ž. hm., kdy nejnižší ceny (13 Kč/kg ž. hm.) bylo dosaženo v roce 2020. Na podzim roku 2020 se výkupní ceny zlepšily, jehňata se vykupovala za 49–50 Kč/kg, jatečné ovce za 10–15 Kč/kg.

Ceny jehňat a ovcí ve třídě A (Kč/kg. ž. hm.)

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Jatečná jehňata	38	43	46	47	48	45	46	47	45	45	48
Jatečné ovce	15	16	17	17	18	18	17	18	17	15	13

Zdroj: Svaz chovatelů ovcí a koz z.s. - za roky 2015 až 2018 byl proveden přepočet cen jehňat a ovcí ve třídě A

Ceny jatečných jehňat a ovcí v jakostní třídě A

Zdroj: Svaz chovatelů ovcí a koz z.s. - za roky 2015 až 2018 byl proveden přepočet cen jehňat a ovcí ve třídě A

Ceny zemědělských výrobců a zpracovatelské ceny ovčích kůží

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Surová jehnětina, ovčina (Kč/kg)	45	45	45	45	45	45	45	45	45	45
Činění ovčích kůží (Kč/dm ²)	12	13	13	13	13	13	13	15	15	15

Zdroj: Svaz chovatelů ovcí a koz z. s.

Velikost ovčín se pohybuje v rozmezí 90–100 dm², jehnětin do 80 dm². Jehně o živé hmotnosti 30 kg má plochu kůže 60–80 dm². Cena zemědělských výrobců za surovou jehnětinu/ovčinu se od roku 2010 do roku 2019 nezměnila a zůstala na úrovni 45 Kč/kg. K meziroční změně zpracovatelské ceny za činění ovčích kůží došlo v roce 2017, kdy se meziročně zvýšila o 15,4 % (2 Kč/dm²) na 15 Kč/dm². I v roce 2019 si udržela tuto cenovou úroveň.

ZAHRANIČNÍ OBCHOD ČR

V roce 2020 dosáhl vývoz živých ovcí nejhorších výsledků od roku 2010. V tomto roce bylo vyvezeno 1 519 ks ovcí a 45 ks koz a nebyly dovezeny do ČR žádné ovce, ani kozy. V roce 2019 bylo vyvezeno 16 113 ks živých ovcí a pouhých 14 ks koz. V roce 2019 bylo dovezeno 94 ks ovcí.

Dovoz skopového a koziho masa v roce 2020 se meziročně snížil o 40,5 % (- 265 t) na 388 t. Vývoz vzrostl o 54,4 % (+ 104 t) na 295 t. Objemové saldo dosáhlo záporné výše 92,9 t, což je meziročně méně o 78 %. Průměrná cena dováženého skopového masa v roce 2020 se zvýšila z 202,66 na 203,2 Kč/kg, u vývozu poklesla o 19,5 % na hodnotu 120,1 Kč/kg. V roce 2019 se dovoz skopového a koziho masa meziročně zvýšil (oproti roku 2018) o 41 % (+ 190 t) na 653 t. Vývoz klesl o 6,9 % (- 14 t) na 191 t. Objemové saldo dosáhlo záporné výše 462 t, což je meziročně více o 79 %. Průměrná cena dováženého skopového masa v roce 2019 se zvýšila o 4,7 % na 202,66 Kč/kg, u vývozu poklesla o 5,9 % na hodnotu 149,34 Kč/kg. Cenový vývoj v ČR se odvíjí zejména od podmínek na neformálním trhu a jen malá část produkce je ovlivněna cenovým vývojem na evropském trhu. Určitý vliv zahraničí může být i skrze konkurenční odvětví hovězího masa.

Vývoj zahraničního obchodu s ovci a kozami v živém (ks)

Roky	Dovoz celkem	Vývoz celkem	Dovoz		Vývoz	
			Ovce	Kozy	Ovce	Kozy
2010	31	1 855	31	-	1 855	-
2011	65	2 027	65	-	2 019	8
2012	-	2 510	-	-	2 008	502
2013	29	2 874	29	-	1 789	85
2014	2	3 031	2	-	3 013	18
2015	4	3 794	-	4	3 588	206
2016	35	9 977	35	-	9 937	40
2017	1 317	14 252	1 317	-	14 244	8
2018	33	16 873	33	-	16 837	36
2019	94	16 127	94	-	16 113	14
2020	-	1 564	-	-	1 519	45

Zdroj: Statistika zahraničního obchodu MZe

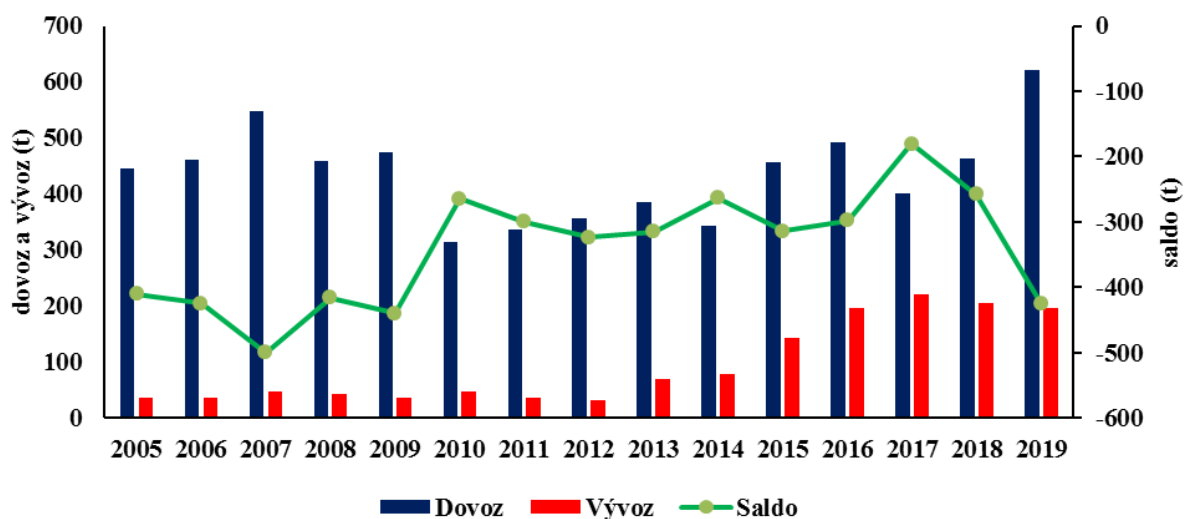
Vývoj zahraničního obchodu se skopovým a kozím masem

Rok	Objem (t)			Finanční hodnota (mil. Kč)			Ø cena (Kč/kg)	
	Dovoz	Vývoz	Saldo	Dovoz	Vývoz	Saldo	Dovoz	Vývoz
2010	313	48	-265	53,6	9,8	- 43,7	171,21	207,49
2011	336	36	-300	65,9	8,1	-57,7	196,37	223,02
2012	356	32	-324	65,3	7,6	-57,7	183,50	239,82
2013	385	70	-315	68,2	12,9	- 55,3	176,98	184,12
2014	342	78	-264	68,2	14,0	54,2	199,19	180,17

Rok	Objem (t)			Finanční hodnota (mil. Kč)			Ø cena (Kč/kg)	
	Dovoz	Vývoz	Saldo	Dovoz	Vývoz	Saldo	Dovoz	Vývoz
2015	457	143	-314	94,8	23,7	-71,1	206,88	165,59
2016	493	195	-298	89	30,6	-58,4	180,6	156,62
2017	401	220	-181	80	35,3	-44,7	199,57	160,42
2018	463	205	-258	89,6	32,5	57,1	193,55	158,67
2019	653	191	-462	132,3	28,5	-103,8	202,66	149,34
2020	388,3	295,4	-92,9	78,9	35,4	-43,5	203,2	120,1

Zdroj: Celní statistika

Zahraniční obchod se skopovým a kozím masem v tunách

Zahraniční obchod se skopovým a kozím masem měl v roce 2019 opačnou tendenci proti zahraničnímu obchodu s živými zvířaty. Významně se v roce 2019 zvýšil import skopového a kozího masa o 41,0 % na 653 t j. hm., a to hlavně z Nového Zélandu (82,1 % na 205 t j. hm.). Opět vysoký byl také dovoz z Německa (nárůst o 6,1 % na 157 t j. hm.) a Nizozemska (nárůst o 21,6 % na 124 t j. hm.). Import z Irska prudce vzrostl o 71,2 % na 51 t j. hm., a naopak dovoz ze Španělska poklesl o 14,0 % na 36 t j. hm. Import z UK vzrostl o 26,3 % na 16 t j. hm. Ještě další dvě země se v roce 2019 nově dostaly přes 10 t, a to Polsko (29 t j. hm.) a Chorvatsko (24 t j. hm.). Průměrná cena importu činila 202,66 Kč/kg j. hm.

Z uvedených informací vyplývá, že je dlouhodobě vyšší vývoz živých zvířat, což z ekonomického hlediska může být pro chovatele výhodné, neboť na zahraničních trzích mohou získat vyšší cenu. Vyšší dovoz masa v roce 2019 lze vysvětlit požadavky spotřebitelů. V roce 2020 vlivem celosvětové pandemie nemoci covid-19 však dovoz masa výrazně klesl. Zahraniční obchod s živými kozami a kozím masem ČR je ve srovnání s ostatními důležitými masnými odvětvími zanedbatelný.

ZAHRANIČNÍ TRHY

Světový trh se skopovým a kozím masem

Světové produkci ovčího a kozího masa dominují 4 hlavní producenti s celkovým podílem přibližně 46 % (podle agri benchmark Beef and Sheep). Jsou jimi Čína, EU, Austrálie a Nový Zéland. Následuje větší počet producentů s o něco menšími podíly, kterým vévodí Turecko. Z roku 2019 přetrvaly vlivy sucha v Austrálii, zvyšování výdajů střední třídy v Číně na potraviny, nejistoty ohledně brexitu a ohledně obchodních dohod obecně. V roce 2020 přibýly navíc vliv pandemie covid-19 a vliv náhlého propadu ceny ropy ve Spojených státech. Sucho v Austrálii zapříčinilo pokles stavů jehňat a ovcí k porážce, a proto se také očekává pokles porážek ovcí v roce 2020 o 30 %. Již je ale očekáváno v nejbližší době obnovování stád. Brexit může mít velký dopad kvůli vysokému 30% podílu produkce UK, který směřuje do EU, které mají nyní možnost zavést cla.

Pro světový trh mají zcela zásadní význam dva z hlavních producentů, a to Austrálie a Nový Zéland, jejichž vývozu se žádné jiné země zdaleka nevyrovnají. To se týká pouze masa skopového, protože maso kozí má oproti tomu podíl zanedbatelný. Naproti tomu Čína je prvním světovým producentem, ale také prvním dovozcem ovčího masa, jak uvádí FranceAgriMer. Ten též vysvětluje, že od roku 2016 se poptávka Číny po dovozech zesílila vlivem omezených možností pastvy v důsledku mimořádného sucha. Zvýšila se také celková poptávka (makroekonomická) Číňanů (podle Meat & Livestock Australia), což bylo způsobeno nárůstem bohaté vrstvy obyvatelstva, která obvykle poptává významné množství červeného masa. V prvních 11 měsících 2019 Čína zvýšila dovoz skopového masa meziročně celkem o 22,1 %. Jedná se téměř výhradně o maso mražené. Začala také dovážet i jiná než nevykostěná těla (FranceAgriMer).

I když není skopové maso zrovna nejvhodnější náhražkou masa vepřového, může epizoda afrického moru prasat způsobit ještě další zvýšení už tak poměrně vysoké ceny ovčího masa nižší cenové kategorie (FranceAgriMer podle Meat & Livestock Australia). Naopak ceny masa vyšší cenové kategorie byly v roce 2020 speciálně ovlivněny omezeními při výskytu covid-19.

Nový Zéland (dále NZ) snížil vývoz v období 2018–2019 o 2,5 % jehněčího a o 11 % skopového. To i proto, že období 2017–2018 bylo mimořádně úspěšné, a podle očekávání tak v období následujícím snáze došlo k poklesu produkce a následně i vývozu. Zvýšená poptávka Číny vytlačila ceny vývozu NZ nahoru (jehněčího o 2,8 % a skopového o 4,8 %) a odsunula k sobě část vývozu jinak dříve směřujícího do EU. Tím vzrostl podíl Číny na novozélandském vývozu z dosavadních 52 % ještě o něco výše (FranceAgriMer). Požadavky na odvětví výroby masa v důsledku covid-19 omezily produkci ovčího masa na NZ v období 22. března–25. dubna roku 2020 meziročně o 13 %, ale zabránily hrozbě úplného zastavení produkce (Ministerstvo primárních sektorů NZ). Od února omezená čínská poptávka se přitom už stihla obnovit, ale snížená poptávka po mase vyšší cenové kategorie způsobila pokles dovozu EU i UK, takže Čína jako dominantní dovozce stlačila cenu vývozu novozélandského jehněčího masa velmi nízko. Přebytek nabídky NZ v období 2019–2020 vznikl i kvůli mimořádně suchému roku 2019, který si vynutil snižování stavů. Cena byla vedle toho stlačena i dalším oslabením NZD (novozélandského dolaru).

NZ je (nyní už spolu s UK) majoritním exportérem do EU 27. Celkový stav ovcí NZ v roce 2019 je 26 821 846 ks, což je meziroční pokles o 1,7 %.

V Austrálii se v roce 2019 cena skopového masa dostala na rekordní výši, a to v důsledku zmíněné čínské poptávky, ale také nižší domácí nabídky. Produkci ovlivnily nepříznivé okolnosti jako suchem způsobený růst ceny krmiv nebo omezení dodávek vody. Producenti proto celkem snížili stavy meziročně o 6,5 %, což způsobilo dočasný nárůst nabídky jehněčího masa a s tím související pokles jeho ceny. Vývoz byl však zároveň také podnícen, a to oslabením AUD (australského dolaru). Stejně jako z NZ, také většina vývozu z Austrálie je do Číny (36 %) (FranceAgriMer).

Podle statistik Agribenchmark Beef and Sheep, OECD a FAO, se odhaduje nárůst světové spotřeby skopového a kozího masa do roku 2025 na cca 17 700 000 t (tj. asi o čtvrtinu proti celkové spotřebě zaznamenané v roce 2016). Tento nárůst bude připadat především na Čínu (43 % celosvětového nárůstu) a Afriku (32 %).

Trh se skopovým a kozím masem v EU

V Evropské unii žije přes 80 milionů ovcí a koz (85 % ovcí a 15 % koz), které jsou často chovány v hospodářsky zranitelných oblastech, jako jsou horské oblasti. Těžká jehňata (nad 13 kg) se chovají v Irsku, lehká jehňata se chovají v jižních oblastech, jako je Řecko a Itálie, zatímco španělská a francouzská produkce je smíšená. Hlavními producenty koz jsou Řecko, Španělsko, Francie a Rumunsko.

V letech 2020 a 2019 se počet ovcí v zemích Evropské unie snižuje v důsledku redukci hlavních producentů zemí (Španělsko, Řecko). Přitom už nenastává tak prudký nárůst v zemích EU, jako v Rumunsku a Francii v minulém období.

Populace ovcí v EU (tis. ks.)

	2016	2017	2018	2019	2020
Francie	7 157,0	6 877,0	7 166,0	7 185,0	7 244,3
Irsko	3 438,2	3 981,8	3 798,5	3 809,3	3 862,47
Itálie	7 284,9	7 215,4	7 179,1	7 000,9	7 034,16
Německo	1 574,3	1 579,8	1 569,9	1 556,6	1 478,8
Nizozemsko	1 040,0	1 015,0	743,0	758,0	708,0
Portugalsko	2 248,5	2 224,7	2 287,8	2 207,8	2 181,0
Rakousko	378,4	401,5	406,4	402,7	393,76
Řecko	8 739,0	8 593,0	8 430,0	8 427,0	8 260,0
Spojené království	23 671,0	23 239,0	22 283,0	22 756,0	
Španělsko	15 962,9	15 963,1	15 852,5	15 478,6	15 439,22
Švédsko	578,2	606,0	366,5	379,5	369,87
Chorvatsko	619,0	637,0	636,0	658,0	690,0
Kypr	x	x	x	x	x
Maďarsko	1 141,0	1 146,0	1 189,0	1 061,0	944,0
Slovensko	368,9	365,3	351,1	320,6	
Bulharsko	1 360,1	1 316,8	1 350,0	1 281,0	1 308,1
Rumunsko	9 875,5	9 981,8	10 176,4	10 358,7	10 255,6

Populace koz v EU (tis. ks.)

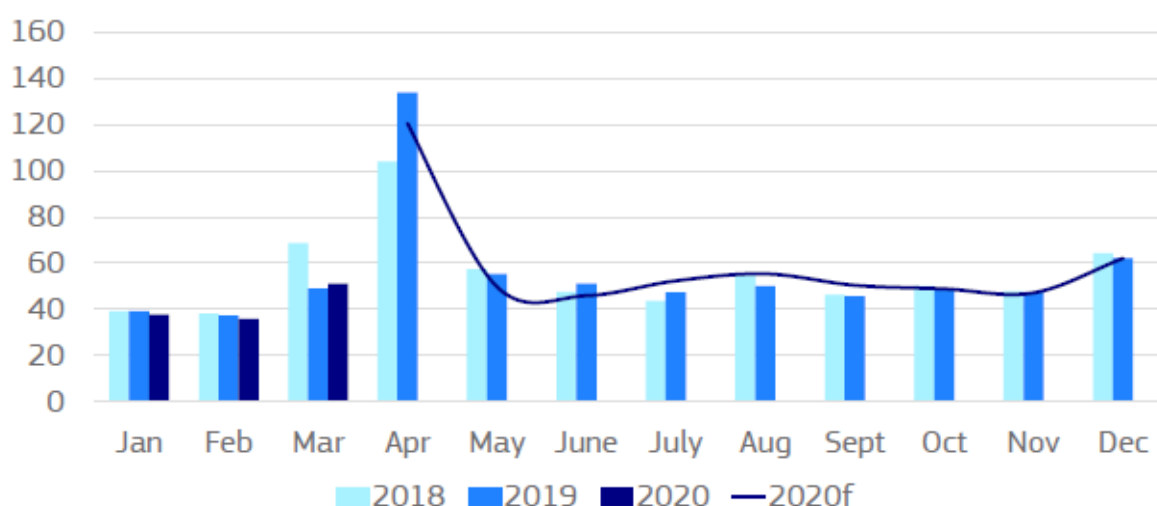
	2016	2017	2018	2019	2020
Francie	1 204,0	1 213	1 252	1 242	1 451
Itálie	1 026,3	992	986	1 058	1 065
Německo	138,8	140	146	141	139
Nizozemsko	504,0	546	518	551	557
Portugalsko	374,2	339,6	332,59	316,48	301,18
Rakousko	82,7	91,13	91,54	92,5	92,76
Řecko	3 888,0	3 768	3 625	3 580	3 568

	2016	2017	2018	2019	2020
Spojené království	104,0	105	108	111	
Španělsko	3 088,0	3 061,43	2 764,79	2 659,11	2 651
Bulharsko	237,5	256,97	271,74	228,49	253,48
Chorvatsko	75,0	77	80	82	86
Maďarsko	81,0	80	65	63	47
Rumunsko	1 483,1	1 503,3	1 539,3	1 594,8	1 616,4
Slovensko	36,4	37	36,91	35,59	

Zdroj: Eurostat

Populace koz je v roce 2020 v EU největší v Řecku (3 500 000 ks, zhruba 1/3 celkové), Španělsku (2 600 000 ks), Rumunsku (1 600 000 mil. ks) a Francii (1 400 000. ks), jejichž podíl převyšuje desetinu z celkové populace v EU.

Porážky ovcí a koz v zemích EU 27 – měsíčně 2018–2020 (tis. tun jat. hm.)

Pramen: EK, https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/food-farming-fisheries/farming/documents/short-term-outlook-summer-2020_en.pdf

Podle EK vzrostla produkce ovčího a koziho masa EU 27 v roce 2019 o 6 %. Většina produkce se koncentruje do jarních měsíců.

Spotřeba EU 28 v roce 2019 klesla o 1,8 %), přestože produkce vzrostla (FranceAgriMer). To souviselo se zvýšenou poptávkou Číny, která odklonila dovoz do EU z NZ. Ten má přitom zásadní význam. Napomohl tomu ale také nárůst vývozu EU. Cena těžkých jehňat EU 27 v průměru klesla o 2,9 %, což ale vyplynulo z mimořádně vysoké ceny za rok 2018 (nepříznivé počasí). Cena lehkých jehňat se zvýšila jen velmi mírně (AMA podle EU).

Rok 2020 je zřejmě zlomovým z hlediska brexitu, neboť UK bylo dosud vedoucím producentem skopového masa v EU s dosti výrazným odstupem. Nicméně nastavení obchodu EU 27 a UK v odvětví je do konce roku 2020 v přechodném období s vyhlídkou vzájemné dohody (EK). Při „tvrdém brexitu“ nastane v UK převis nabídky a následkem toho nárůst relativní ceny v EU a dovozu EU z NZ. Celou situaci však může zásadně změnit Čína svou poptávkou. Konkrétní rozdělení celních kvót EU 28 příkládá většinu exportu NZ na konto UK, čímž dochází k podstatné diferenci EU 28 vs. EU 27, co se týče importu skopového masa. Celní kvóty UK vůči ne-unijním zemím se prozatím zásadně nemění. UK je převážně exportérem celých jatečně upravených těl a půlek, a naopak importérem kýt (Agriculture and Horticulture Development Board).

K dynamickému vývoji došlo v lednu-červenci 2020 v exportu ovcí a koz a skopového a kozího masa EU 27, kdy se jednou z hlavních destinací stala Saúdská Arábie. Nutno však podotknout, že do Afriky EU exportuje téměř výhradně živá jehňata a živé dospělé ovce (EK).

Na spotřebě jehněčího, skopového a kozího masa v EU se 20 % podílí dovoz. Největším dodavatelem EU je při tom NZ, po němž následuje Austrálie a země Mercosuru. Přibližně 10 % celkové produkce EU jde na vývoz, přičemž živé ovce směřují především na Střední východ a do severní Afriky a skopové maso se dodává především na Dálný východ.

Pokud jde o skopové a kozí maso, produkce EU v první polovině roku 2020 významně poklesla kvůli nižší poptávce po stravovacích službách a domácí spotřebě během svátečních období a silnému nedostatku dodávek. Celkově produkce v letech 2020 a 2021 poklesne o 3 % a 2 % za předpokladu menších stád, méně bahnic a stagnující domácí poptávky. Spotřeba by měla v roce 2021 klesnout o 4 %, na 1,3 kg na obyvatele.

Dále se očekává, že spotřeba skopového masa v EU na obyvatele zůstane do roku 2030 relativně stabilní (1,3 na obyvatele jako v roce 2020). Obecně platí, že spotřeba skopového masa je nižší než ostatní druhy masa, je méně citlivá na cenové změny, ale je více ovlivněna vrcholy poptávky související s náboženskými oslavami.

Předpokládá se, že obchod s živými zvířaty klesne do roku 2030 o 32 % na 40 000 t., hlavně kvůli obavám o dobré životní podmínky zvířat a finančním rizikům spojeným s určitými obchodními destinacemi. Vývoz masa může čelit tvrdé mezinárodní konkurenci od Austrálie a NZ, které představují 80 % mezinárodního obchodu a od kterých se očekává, že si udrží své dominantní postavení na světovém trhu. Přestože EU je stále hlavním exportním cílem, je předpoklad, že se Austrálie a Nový Zéland více zaměří na bližší asijský trh.

Po vrcholu v roce 2020 se očekává pokles cen v EU a následující oživení v letech 2025–2030.

Hlavní nejistotou v sektoru ovcí je odchod UK z EU. UK bylo nejen největším producentem EU, ale také klíčovým dovozcem z Oceánie a EU. To může mít významný dopad v závislosti na přesných podmínkách nového obchodního vztahu po vystoupení a možnému přesměrování obchodních toků od hlavních mezinárodních partnerů.

DOPAD EPIDEMIE COVID-19 NA VÝVOJ TRHU SE SKOPOVÝM A KOZÍM MASEM VE VYBRANÝCH ČLENSKÝCH ZEMÍCH MEZINÁRODNÍ SÍTĚ AGRI BENCHMARK BEEF AND SHEEP

Agri benchmark je globální nezisková síť zemědělských ekonomů, výzkumníků, poradců, producentů a specialistů v klíčových odvětvích hodnotových řetězců v zemědělství. Jejím cílem je identifikovat a pochopit hnací síly budoucích trendů a vývoje v globálním zemědělství, analyzovat dopad měnících se hospodářských, technologických a politických rámcových podmínek na zemědělské činnosti, zemědělské struktury a zemědělskou výrobu. V době epidemie covid-19 sestavili členové vybraných zemí strukturovaná vyjádření k aktuálnímu dopadu epidemie na vývoj v odvětví v dané zemi. Spojovacím článkem je jednotná struktura otázek, na něž zpravodajové odpovídali. U některých zemí je zmiňován také dopad na trh se skopovým a kozím masem. Vyjádření byla sestavena v červnu roku 2020.

Austrálie

Vypuknutí a šíření viru covid-19 vedlo k postupnému kolapsu poptávky po stravovacích službách na domácím a zahraničním trhu. Přesun poptávky na maloobchod začal typicky panickým nakupováním v supermarketech. Některá menší řeznictví byla vyprodána, ale to bylo způsobeno spíše pomalým doplňováním zásob než zásadním nedostatkem zboží. Dopad na vývozní ceny skopového masa byl mírnější a kratší. Tržby z vývozu skopového masa mezi 4. čtvrtletím 2008 a 2. čtvrtletím roku 2009 činily 120 000 000 USD.

Covid-19 měl významný dopad na vývoz, který využívá leteckou nákladní dopravu, zejména na zásilky skopového masa do Arabského zálivu a hovězího masa do Asie. Asi 20 % australského vývozu jehňat tvoří letecká nákladní doprava. V březnu 2020 poklesl vývoz skopového masa meziročně o 31 %, přičemž námořní doprava klesla jen o 2 %. Nejvíce letů bylo ovšem zrušeno až od dubna a projeví se v pozdějších obchodních údajích.

Spojené království

Omezené zásoby vedly na počátku roku 2020 k vysokým cenám zemědělských výrobců, ale tento důvod kvůli covid-19 přes noc zmizel. Nejprve poklesl export do Francie, když se Francie uzavřela, což mělo za následek snížení ceny jehňat o 30 GBP na kus. To cenu snížilo pod průměrné hodnoty posledních 5 let. Lidé sledovali své výdaje a nescházeli se k rodinným jídlům, což vedlo k výraznému poklesu poptávky po jehněčích stehnech obzvláště v období Velikonoc. Zařízení stravovacích služeb se přes noc uzavřela, a to dříve představovala 15 % spotřeby skopového masa. Maloobchodní poptávka nedokázala nahradit ztrátu způsobenou uzavřením.

Francie

Covid-19 měl velký dopad na poptávku kvůli uzavření stravovacích služeb a tradičních sekcí v supermarketech, kde řezníci porcují maso přímo před zákazníky. Naopak došlo k výraznému nárůstu maloobchodu a rozvoji internetového obchodu. Jehněčí se tímto způsobem obvykle neprodává (u hovězího masa je to zcela jiné), takže v řetězcích supermarketů bylo mnoho jehňat CHOP nahrazeno standartními s nižší cenou. Stejně jako u jiných zemědělských produktů došlo ke vzniku přímého prodeje a jiných krátkých dodavatelských řetězců. Došlo k poklesu cen před Velikonocemi, k jakému ještě nikdy dříve. Mezi jednotlivými regiony a prodejními kanály byly významné rozdíly, obvykle mezi 0,5 až 1 €/kg j. hm. To bylo spojeno se zpožděným odstavem jehňat, nahrazením CHOP jehňat, ale také extrémním počasím a rovnováhou sil. Tento pokles byl ale rychle zastaven a ceny se začaly během Velikonoc a po nich mírně zvyšovat. Dále v odvětví skopového masa se kvůli tlaku farmářských organizací supermarkety rozhodly upřednostnit francouzské jehněčí maso a zastavily dovoz,

což se projevilo zpožděním prodeje zmrazených NZ dílů. V některých regionech se mražením skopových dílů zpožďovala jejich konzumace. Navrhovalo se, aby toto mražené maso mohlo být využito ve školních jídelnách, ale nakonec to nebylo nutné.

Německo

Trh s jehněčím byl obzvláště těžce zasažen prvními omezeními a ztrátou způsobenou uzavřenými stravovacími službami. V EU je jehněčí maso konzumované primárně mimo domácnosti. Proto několik zemí požadovalo zvláštní dotace z EU pro chovatele jehňat. Jehňata navíc nelze chovat po dlouhé časové období, protože zvířata jsou stále těžší a tučnější, což snižuje jejich hodnotu. V Německu nastaly v polovině března velké problémy s prodejem jehněčího masa, zapříčiněné ztrátou spotřeby v zařízeních stravovacích služeb. Tyto ztráty byly výsledkem opatření proti pandemii covid-19. Zároveň to vyvolalo tlak na ceny skopového.

Opatření týkající se omezení osobních kontaktů by se mělo projevit zejména u masa určeného pro grilování. Dále je možné, že toto opatření zapříčiní zpoždění stříhání ovcí.

Španělsko

Ve Španělsku došlo důsledkem viru k poklesu poptávky po mase. Zejména za to mohlo dočasné uzavření hotelů, restaurací a cateringových služeb (HORECA). Větší dopad byl na krávy, které se chovají na produkci mletého masa, a dále na roštěné a svíčkové, které mají vysokou hodnotu. V případě ovcí byla uzavřením HORECA nejvíce zasažena jehňata.

Bilance skopového a kozího masa v EU (tis. t ekv. jat. hm.)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Hrubá domácí produkce	902	901	925	959	925	915	906	910
Dovoz živých zvířat	0	0	0	0	0	0	0	0
Vývoz živých zvířat	34	36	38	52	52	51	51	51
Čistá produkce	868	864	888	907	872	864	855	860
Dovoz masa	200	189	202	203	173	174	170	172
Vývoz masa	36	32	20	19	34	29	29	30
Spotřeba	1 031	1 021	1 070	1 091	1 011	1 009	996	1 002
Spotřeba na osobu (kg) ¹	1,8	1,8	1,8	1,9	1,7	1,7	1,7	1,7
Soběstačnost (%)	87	88	86	88	91	91	91	91

Pramen: DG Agriculture and Rural Development–Short-term Outlook

Poznámka: ¹ v maloobchodní hmotnosti (koeficient 0,88 z jatečné hmotnosti)

ROZDĚLENÍ CELNÍCH KVÓT EU 28 NA ŽIVÉ OVCE A SKOPOVÉ MASO MEZI UK A EU 27 PO VÝSTUPU UK Z EU 28

	Aktuální čísla (tun jat. hm. ovcí)	Množství přidělené po brexitu (tun jat. hm. ovcí)		Clo splatné v rámci celní kvóty
		UK	EU	
Skopové maso – pro všechny původní země kromě zemí s přidělenou kvótou	200	0	200	0 %
Skopové maso – pro všechny původní země včetně zemí s přidělenou kvótou	200	22	178	0 %
Živé ovce a kozy, vyjma čistokrevných plemenných zvířat	91	0	91	10 %
Čerstvé, chlazené a zmrazené skopové maso - přiděleno na Nový Zéland	228 389	114 195	114 195	0 %
Čerstvé, chlazené a zmrazené skopové maso - přiděleno do Austrálie	19 186	15 349	3 837	0 %
Čerstvé, chlazené a zmrazené skopové maso - přiděleno do Argentiny	23 000	6 003	16 997	0 %
Čerstvé, chlazené a zmrazené skopové maso - přiděleno do Uruguay	5 800	1 038	4 762	0 %
Čerstvé, chlazené a zmrazené skopové maso - přiděleno do Chile	3 000	372	2 628	0 %
Čerstvé, chlazené a zmrazené skopové maso - přiděleno do Grónska	100	52	48	0 %

Pramen: Evropská Komise, <https://ahdb.org.uk/news/uk-beef-and-lamb-import-tariffs-to-remain-high-post-brexit>

ZÁSAHY STÁTU U KOMODIT OVCE A KOZY

- Celní sazebník pro rok 2021
- Některé aktuální právní předpisy vztahující se k chovu ovcí a koz
- Státní podpory v roce 2020 a přehled vyplacených podpor za rok 2019
- 2.A. Udržování a zlepšování genetického potenciálu hospodářských zvířat
- Čerpání finančních prostředků (Kč) z národních zdrojů prostřednictvím DP 2.A., 6., 9.A. – Ovce a kozy
- Dotace na genetické zdroje
- Program rozvoje venkova ČR na období 2014–2020
- Environmentální opatření pro rok 2019 a 2020
- Přímé platby a přechodné vnitrostátní podpory
- Portál farmáře

Celní sazebník pro rok 2021

Kód - KN	Popis zboží	Smluvní celní sazba (%)
0104	Živé ovce a kozy	
0104 10	Ovce	
0104 10 10	Plemenná čistokrevná zvířata (1)	bez
0104 10 30	Jehňata (do stáří jednoho roku)	80,5 €/100kg/DT
0104 10 80	– Ostatní	80,5 €/100kg/DT
0104 20	Kozy	
0104 20 10	Plemenná čistokrevná zvířata (1)	3,2
0104 20 90	– Ostatní	80,5 €/100kg/DT
0204	Skopové nebo kozí maso, čerstvé, chlazené nebo zmrazené	
0204 10 00	Jehněčí maso, v celku a půlené, čerstvé nebo chlazené	12,8 + 171,3 €/100kg/DT
	Ostatní skopové maso, čerstvé nebo chlazené	
0204 21 00	V celku a půlené	12,8 + 171,3 €/100kg/DT
0204 22	Ostatní nevykostěné	
0204 22 10	Předky a půlené předky	12,8 + 119,9 €/100kg/DT
0204 22 30	Hřbety a šrůtky a půlené hřbety se šrůtkou	12,8 + 188,5 €/100kg/DT
0204 22 50	Spojené kýty a oddělené kýty	12,8 + 222,7 €/100kg/DT
0204 22 90	Ostatní	12,8 + 222,7 €/100kg/DT
0204 23 00	Vykostěné	12,8 + 311,8 €/100kg/DT
0204 30 00	Jehněčí maso v celku a půlené, zmrazené	12,8 + 128,8 €/100kg/DT
	Ostatní skopové maso, zmrazené	
0204 41 00	V celku a půlené	12,8 + 128,8 €/100kg/DT

Kód - KN	Popis zboží	Smluvní celní sazba (%)
0204 42	Ostatní nevykostěné	
0204 42 10	Předky a půlené předky	12,8 + 90,2 €/100kg/DT
0204 42 30	Hřbety a šrůtky a půlené hřbety se šrůtkou	12,8 + 141,7 €/100kg/DT
0204 42 50	Spojené kýty a oddělené kýty	12,8 + 167,5 €/100kg/DT
0204 42 90	Ostatní	12,8 + 167,5 €/100kg/DT
0204 43	Vykostěné	
0204 43 10	Jehněčí	12,8 + 234,5 €/100kg/DT
0204 43 90	Ostatní	12,8 + 234,5 €/100kg/DT
0204 50	Kozí maso	
	Čerstvé nebo chlazené	
0204 50 11	V celku a půlené	12,8 + 171,3 €/100kg/DT
0204 50 13	Předky a půlené předky	12,8 + 119,9 €/100kg/DT
0204 50 15	Hřbety a šrůtky a půlené hřbety se šrůtkou	12,8 + 188,5 €/100kg/DT
0204 50 19	Spojené kýty a oddělené kýty	12,8 + 222,7 €/100kg/DT
	Ostatní	
0204 50 31	Nevykostěné kusy	12,8 + 222,7 €/100kg/DT
0204 50 39	Vykostěné kusy	12,8 + 311,8 €/100kg/DT
	Zmrazené	
0204 50 51	V celku a půlené	12,8 + 128,8 €/100kg/DT
0204 50 53	Předky a půlené předky	12,8 + 90,2 €/100kg/DT
0204 50 55	Hřbety a šrůtky a půlené hřbety se šrůtkou	12,8 + 141,7 €/100kg/DT
0204 50 59	Spojené kýty a oddělené kýty	12,8 + 167,5 €/100kg/DT
	Ostatní	
0204 50 71	Nevykostěné kusy	12,8 + 167,5 €/100kg/DT
0204 50 79	Vykostěné kusy	12,8 + 234,5 €/100kg/DT

Některé aktuální právní předpisy vztahující se k chovu ovcí a koz

V následujícím přehledu je uvedena legislativa upravující podmínky chovu ovcí a koz v České republice. Jsou zde vybrány významné v současné době platné právní úpravy vztahující se ke komoditám „ovce a kozy“, „skopové a kozí maso“ a „ovčí a kozí mléko a výrobky z nich“.

Oblast chovu ovcí a koz obecně

- **Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství**, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 173/2004 Sb.**, o způsobu a rozsahu vyžadování údajů Výzkumným ústavem zemědělské ekonomiky.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 212/2004 Sb.**, o stanovení zásob a způsobu jejich ohlašování Státní zemědělské a potravinářské inspekci, ve znění pozdějších předpisů.
- **Zákon č. 395/2009 Sb.**, o významné tržní síle při prodeji zemědělských a potravinářských produktů a jejím zneužití, ve znění pozdějších předpisů.

Oblast působnosti SZIF

- **Zákon č. 256/2000 Sb.**, o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů (zákon o Státním zemědělském intervenčním fondu), ve znění pozdějších předpisů.
+
- **Nařízení vlády České republiky č. 69/2005 Sb.**, o stanovení podmínek pro poskytnutí dotace v souvislosti s předčasným ukončením provozování činnosti zemědělského podnikatele, ve znění pozdějších předpisů.
- **Nařízení vlády České republiky č. 480/2009 Sb.**, kterým se mění některá nařízení vlády v souvislosti s přijetím nařízení vlády o stanovení důsledků porušení podmíněnosti poskytování některých podpor, ve znění pozdějších předpisů.
- **Nařízení vlády České republiky č. 50/2015 Sb.**, o stanovení některých podmínek poskytování přímých plateb zemědělci a o změně některých souvisejících nařízení vlády.
- **Nařízení vlády České republiky č. 48/2017 Sb.**, o stanovení požadavků podle aktů a standardů dobrého zemědělského a environmentálního stavu pro oblasti pravidel podmíněnosti a důsledků jejich porušení pro poskytování některých zemědělských podpor.

Oblast veterinární péče

- **Zákon č. 166/1999 Sb.**, o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 299/2003 Sb.**, o opatřeních pro předcházení a zdolávání nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 380/2003 Sb.**, o veterinárních požadavcích na obchodování se spermatem, vaječnými buňkami a embryi, a o veterinárních podmínkách jejich dovozu ze třetích zemí, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 382/2003 Sb.**, o veterinárních požadavcích na obchodování se zvířaty a o veterinárních podmínkách jejich dovozu ze třetích zemí, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 356/2004 Sb.**, o sledování (monitoringu) zoonóz a změně vyhlášky č. 299/2003 Sb., o opatřeních pro předcházení a zdolávání nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 389/2004 Sb.**, o opatřeních pro tlumení slintavky a kulhavky a k jejímu předcházení a o změně vyhlášky č. 299/2003 Sb., o opatřeních pro předcházení a zdolávání nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka, ve znění vyhlášky č. 356/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- **Zákon č. 634/2004 Sb.**, o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 289/2007 Sb.**, o veterinárních a hygienických požadavcích na živočišné produkty, které nejsou upraveny přímo použitelnými předpisy Evropských společenství, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 342/2012 Sb.**, o zdraví zvířat a jeho ochraně, o přemísťování a přepravě zvířat a o oprávnění a odborné způsobilosti k výkonu některých odborných veterinárních činnostech, ve znění pozdějších předpisů.
- **Věstník Ministerstva zemědělství**, kde je každoročně vydávána Metodika kontroly zdraví zvířat a nařízené vakcinace.

Ochrana zvířat proti týrání

- **Zákon č. 246/1992 Sb.**, na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 208/2004 Sb.**, o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 4/2009 Sb.**, o ochraně zvířat při přepravě, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 418/2012 Sb.**, o ochraně zvířat při usmrcování, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 22/2013 Sb.**, o vzdělávání na úseku ochrany zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů.

Oblast šlechtění, evidence a označování zvířat

- **Zákon č. 154/2000 Sb.**, o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 136/2004 Sb.**, kterou se stanoví podrobnosti označování zvířat a jejich evidence hospodářství a osob stanovených plemenářským zákonem, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 370/2006 Sb.**, o odborných kurzech k výkonu některých odborných činností v oblasti šlechtění a plemenitby hospodářských zvířat.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 448/2006 Sb.**, o provedení některých ustanovení plemenářského zákona, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška č. 72/2017 Sb.**, o genetických zdrojích zvířat.

Oblast potravinářské výroby

- **Zákon č. 110/1997 Sb.**, o potravinách a tabákových výrobcích, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 417/2016 Sb.**, o některých způsobech označování potravin.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 69/2016 Sb.**, o požadavcích na maso, masné výrobky, produkty rybolovu a akvakultury a výrobky z nich, vejce a výrobky z nich.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 231/2016 Sb.**, o odběru, přípravě a metodách zkoušení kontrolních vzorků potravin a tabákových výrobků.

Oblast krmivářství

- **Zákon č. 91/1996 Sb.**, o krmivech, ve znění pozdějších předpisů.
- **Zákon č. 147/2002 Sb.**, o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském), ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 295/2015 Sb.**, o provedení některých ustanovení zákona o krmivech.

Oblast ekologického zemědělství a životního prostředí

- **Zákon č. 156/1998 Sb.**, o hnojivech, pomocných půdních látkách, pomocných rostlinných přípravcích a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd (zákon o hnojivech), ve znění pozdějších předpisů.
- **Zákon č. 242/2000 Sb.**, o ekologickém zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.
- **Zákon č. 185/2001 Sb.**, o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 16/2006 Sb.**, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ekologickém zemědělství, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 377/2013 Sb.**, o skladování a způsobu používání hnojiv, ve znění pozdějších předpisů.
- **Nařízení vlády č. 76/2015 Sb.**, o podmínkách provádění opatření ekologické zemědělství.
- **Nařízení vlády č. 75/2015 Sb.**, o podmínkách provádění agroenvironmentálně-klimatických opatření a o změně nařízení vlády č. 79/2007 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření, ve znění pozdějších předpisů.

Z evropské dotační legislativy je to např:

- **Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1305/2013** ze dne 17. prosince 2013 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV)
- **Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013** ze dne 17. prosince 2013 o financování, řízení a sledování společné zemědělské politiky a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 352/78, (ES) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 485/2008, v platném znění
- **Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013** ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví pravidla pro přímé platby zemědělcům v režimech podpory v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zrušují nařízení Rady (ES) č. 637/2008 a nařízení Rady (ES) č. 73/2009, v platném znění.
- **Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013** ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007
- **Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 809/2014**, ze dne 17. července 2014, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, pokud jde o integrovaný administrativní a kontrolní systém, opatření pro rozvoj venkova a podmíněnost.

Státní podpory v roce 2020 a přehled vyplacených podpor za roky 2019–20**Zásady,**

kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotací pro rok 2020 na základě § 1, § 2 a § 2d zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů Č.j.: 55688/2019-MZE-18131

2.A. Udržování a zlepšování genetického potenciálu hospodářských zvířat

Účel - Na základě zákona č. 154/2000 Sb. a vyhlášek MZe ČR, kterými se provádějí některá ustanovení zákona č. 154/2000 Sb., a zákona č. 166/1999 Sb. zabezpečit udržování a zlepšování genetického potenciálu vyjmenovaných hospodářských zvířat.

2.A.b. Podpora zavádění a vedení plemenných knih dle plemen vyjmenovaných hospodářských zvířat

I Předmět dotace - Podpora uznanému chovatelskému sdružení na zavádění a vedení PK podle plemen.

2.A.b.O. do výše 60 % prokázaných uznatelných nákladů na předmět dotace u ostatních vyjmenovaných hospodářských zvířat–ovce

2.A.b.K. do výše 60 % prokázaných uznatelných nákladů na předmět dotace u ostatních vyjmenovaných hospodářských zvířat–kozy

Na tento dotační titul u ovcí bylo v roce 2019 vyplaceno celkem 2 578 695 Kč, v roce 2020 celkem 2 801 337 Kč

Na tento dotační titul u koz bylo v roce 2019 vyplaceno celkem 1 200 000 Kč, v roce 2020 celkem 1 205 934 Kč

2.A.e. Kontrola užitkovosti, výkonnostní zkoušky, výkonnostní testy a posuzování a kontrola dědičnosti užitkových vlastností a zdraví vyjmenovaných hospodářských zvířat I Předmět dotace

2.A.e.I. Kontrola užitkovosti 2.A.e.I.a. Podpora chovateli, jehož vyjmenovaná hospodářská zvířata jsou zařazena do KU, oprávněným osobám zajišťujícím KU. Podpora chovatelům bude poskytnuta prostřednictvím oprávněných osob, které zajišťují KU, z toho oprávněná osoba obdrží, pokud se jedná o skot 8 %, pokud se jedná o ostatní vyjmenovaná hospodářská zvířata 4 % z přiznané dotace za účelem zajištění administrace.

2.A.e.I.a.O.1. u ovcí do 150 Kč za 1 kus, zapojený v KU

2.A.e.I.a.O.2. u ovcí s prováděnou kontrolou mléčné užitkovosti do 300 Kč za 1 kus, zapojený v KU

2.A.e.I.a.K. u koz do 300 Kč za 1 kus, zapojený v KU

Na tento dotační titul u ovcí bylo v roce 2019 vyplaceno celkem 2 838 808 Kč, v roce 2020 celkem 2 657 900 Kč

Na tento dotační titul u koz bylo v roce 2019 vyplaceno celkem 1 245 210 Kč, v roce 2020 celkem 1 210 340 Kč

2.A.e.I.b) Podpora oprávněným osobám zajišťujícím KU na zabezpečení rozborů vzorků mléka.**● ovce a kozy**

- u ovcí do 9 Kč na 1 kus v KU dojených plemen v chovech, kde je prováděna kontrola mléčné užitkovosti,
- u koz do 7 Kč na 1 kus v KU dojených plemen.

U ovcí bylo v roce 2019 vyplaceno celkem 14 409 Kč, v roce 2020 celkem 15 750 Kč

U koz bylo v roce 2019 vyplaceno celkem 33 061 Kč, v roce 2020 celkem 31 451 Kč

2.A.e.2.i) Podpora chovateli na plemenného berana pocházejícího z chovu zapojeného v KUa zapsaného do PK s přiděleným ústředním registrem, chovaného v době od 1. 9. 2019 do 31. 8. 2020.

- do 17 Kč na jeden krmný den.

Na tento dotační titul bylo v roce 2019 vyplaceno celkem 29 630 320 Kč, v roce 2020 celkem 30 565 745 Kč

2.A.e.2.j) Podpora chovateli na plemenného kozla pocházejícího z chovu zapojeného v KU a zapsaného do PK s přiděleným ústředním registrem, chovaného v době od 1. 9. 2019 do 31. 8. 2020.

- do 20 Kč na jeden krmný den.

Na tento dotační titul bylo v roce 2019 vyplaceno celkem 8 651 760 Kč, v roce 2020 celkem 8 946 480 Kč

2.A.e.2.k) Podpora chovateli na plemenného berana nebo kozla s doloženou plemennou hodnotou, vybraného uznaným chovatelským sdružením do plemenitby a prodaného a zařazeného v elitních třídách, v období od 1. 9. 2019 do 31. 8. 2020.

- 2.A.e.2.k.1. do 3 500 Kč na 1 kus berana
- 2.A.e.2.k.2. do 3 500 Kč na 1 kus kozla

Na tento dotační titul bylo v roce 2019 vyplaceno celkem 4 452 000 Kč, v roce 2020 celkem 4 039 000 Kč

2.A.e.3.e. Podpora testování

Podpora osobě oprávněné k testování a posuzování ovcí nebo koz na provádění testů výkrmnosti a jatečné hodnoty, provozované příslušným uznaným chovatelským sdružením.

● ovcí a koz

- do 15 000 Kč na prověřenou skupinu v roce.

V roce 2019 vyplaceno celkem 4 185 000 Kč, v roce 2020 celkem 4 620 000 Kč

Čerpání finančních prostředků (Kč) z národních zdrojů prostřednictvím DP 2.A., 6., 9.A. – Ovce a kozy

DP/Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020
2.A. b.	2 557 164	2 583 324	2 591 627	3 615 941	3 778 695	4 007 271
2.A. e. 1. a.	5 981 064	6 033 450	5 560 200	4 575 737	4 084 018	3 868 240
2.A. e. 1. b	54 054	54 664	57 205	54 021	47 470	47 201
2.A. e. 2	26 813 048	36 986 373	39 366 817	41 092 029	42 734 080	43 551 225
2.A. e. 3. e	3 960 000	4 425 000	4 200 000	4 545 000	4 185 000	4 620 000
6. O+K		4 519 880	4 380 980	3 983 850	4 102 280	4 029 320
9.A. a.	24 888 661	28 180 363	31 337 811	30 790 874	39 773 882	Ještě není známo
Celkem		75 679 850	83 113 660	84 673 602	94 603 145	60 123 257

Dotace na genetické zdroje

Zásady,

kterými se na základě § 2 a 2d zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, stanovují podmínky pro poskytování dotací na udržování a využívání **genetických zdrojů** pro výživu a zemědělství pro rok 2020:

Předmět dotace	
Kód předmětu dotace	6.1.4
Název předmětu dotace	ŠUMAVSKÁ OVCE

Účel podpory:

Udržování jedinců plemene šumavská ovce.

Subjekt:

Způsobilým subjektem je pouze žadatel o dotaci, jenž je účastníkem Národního programu zvířat, tzn. má k datu, kdy je jeho žádost o dotaci doručena na MZe, platné Rozhodnutí o zařazení do Národního programu zvířat.

Kategorie zvířat a maximální výše dotace:

6.1.4.a	reprodukčně aktivní bahnice zařazená v kontrole užitečnosti v chovech s produkcí plemenných beranů	do 800,- Kč
6.1.4.b	reprodukčně aktivní bahnice zařazená v kontrole užitečnosti v ostatních chovech	do 400,- Kč

Podmínky poskytnutí dotace:

- žadatel může uplatnit žádost o dotaci pouze na zvířata uznaná jako genetický zdroj, tj. jedince, kteří jsou zapsaní v hlavním oddílu plemenné knihy plemene šumavská ovce;
- žadatel uplatňuje nárok pouze na zvířata reprodukčně aktivní v rámci čistokrevné plemenitby;
- všechna zvířata, která jsou předmětem dotace, musí být zároveň evidovaná v ústřední evidenci jako živá zvířata a musí být ve vlastnictví žadatele (konečného příjemce dotace) ke dni 30. 6. 2020.

Pozn.: Reprodukčně aktivní bahnice je bahnice obahňená v rámci čistokrevné plemenitby nejméně jedenkrát v období mezi 1. 9. 2018 a 31. 8. 2020. Chov s produkcí plemenných beranů je chov, který v období mezi 1. 9. 2018 a 31. 8. 2020 vyprodukoval plemenné berany ve věku nad 12 měsíců, klasifikované na nákupním trhu a zařazené do plemenitby.

Administrátor dotace:

Svaz chovatelů ovcí a koz z. s.,

Dodatečné informace k podání žádosti o dotaci:

Žadatel uplatní individuální požadavek u SCHOK. SCHOK podá souhrnnou žádost s tabulkami č. 1, 2 a 3 (tabulky jsou uvedeny v Zásadách) včetně čestných prohlášení, které se nachází na konci části B těchto Zásad, po ověření oprávněnosti požadavků u VÚŽV. VÚŽV předá všechny žádosti v požadovaném termínu na MZe. Podrobný postup a závazné termíny pro předávání žádostí jsou uvedeny v části A těchto Zásad.

Na tento dotační titul bylo v roce 2019 vyplaceno 1 168 650 Kč, v roce 2020 vyplaceno 1 099 070 Kč.

Předmět dotace	
Kód předmětu dotace	6.1.5
Název předmětu dotace	VALAŠSKÁ OVCE

Účel podpory:

Udržování jedinců plemene valašská ovce.

Subjekt:

Způsobilým subjektem je pouze žadatel o dotaci, jenž je účastníkem Národního programu zvířat, tzn. má k datu, kdy je jeho žádost o dotaci doručena na MZe, platné Rozhodnutí o zařazení do Národního programu zvířat.

Kategorie zvířat a maximální výše dotace:

6.1.5.a	reprodukčně aktivní bahnice zařazená v kontrole užitkovosti	do 1 000,- Kč
---------	---	---------------

Podmínky poskytnutí dotace:

- žadatel může uplatnit žádost o dotaci pouze na zvířata uznaná jako genetický zdroj, tj. jedince, kteří jsou zapsaní v hlavním oddílu plemenné knihy plemene valašská ovce;
- žadatel uplatňuje nárok pouze na zvířata reprodukčně aktivní v rámci čistokrevné plemenitby;
- všechna zvířata, která jsou předmětem dotace, musí být zároveň evidovaná v ústřední evidenci jako živá zvířata a musí být ve vlastnictví žadatele (konečného příjemce dotace) ke dni 30. 6. 2020.

Pozn.: Reprodukčně aktivní bahnice je bahnice obahněná v rámci čistokrevné plemenitby nejméně jedenkrát v období mezi 1. 9. 2018 a 31. 8. 2020.

Administrátor dotace:

Svaz chovatelů ovcí a koz z. s.,

Dodatečné informace k podání žádosti o dotaci:

Žadatel uplatní individuální požadavek u SCHOK. SCHOK podá souhrnnou žádost s tabulkami č. 1, 2 a 3 (tabulky jsou uvedeny v Zásadách) včetně čestných prohlášení, které se nachází na konci části B těchto Zásad, po ověření oprávněnosti požadavků u VÚŽV. VÚŽV předá všechny žádosti v požadovaném termínu na MZe. Podrobný postup a závazné termíny pro předávání žádostí jsou uvedeny v části A těchto Zásad.

Na tento dotační titul bylo v roce 2019 vyplaceno 762 480 Kč, v roce 2020 vyplaceno 761 600 Kč.

Předmět dotace	
Kód předmětu dotace	6.1.6
Název předmětu dotace	BÍLÁ KRÁTKOSRSTÁ KOZA

Účel podpory:

Udržování jedinců plemene bílá krátkosrstá koza.

Subjekt:

Způsobilým subjektem je pouze žadatel o dotaci, jenž je účastníkem Národního programu zvířat, tzn. má k datu, kdy je jeho žádost o dotaci doručena na MZe, platné Rozhodnutí o zařazení do Národního programu zvířat.

Kategorie zvířat a maximální výše dotace:

6.1.6.a	reprodukčně aktivní koza zařazená v kontrole užítkovosti	do 800,- Kč
---------	--	-------------

Podmínky poskytnutí dotace:

- žadatel může uplatnit žádost o dotaci pouze na zvířata uznaná jako genetický zdroj, tj. jedince, kteří jsou zapsaní v hlavním oddílu plemenné knihy plemene bílá krátkosrstá koza;
- všechna zvířata, která jsou předmětem dotace, musí být zároveň evidovaná v ústřední evidenci jako živá zvířata a musí být ve vlastnictví žadatele (konečného příjemce dotace) ke dni 30. 6. 2020;
- žadatel uplatňuje nárok pouze na zvířata reprodukčně aktivní v rámci čistokrevné plemenitby.

Pozn.: Reprodukčně aktivní koza, je koza okozlená pouze v rámci čistokrevné plemenitby v období mezi 1. 9. 2018 a 31. 8. 2020.

Administrátor dotace:

Svaz chovatelů ovcí a koz z. s.,

Dodatečné informace k podání žádosti o dotaci:

Žadatel uplatní individuální požadavek u SCHOK. SCHOK podá souhrnnou žádost s tabulkami č. 1, 2 a 3 (tabulky jsou uvedeny v Zásadách) včetně čestných prohlášení, které se nachází na konci části B těchto Zásad, po ověření oprávněnosti požadavků u VÚŽV. VÚŽV předá všechny žádosti v požadovaném termínu na MZe. Podrobný postup a závazné termíny pro předávání žádostí jsou uvedeny v části A těchto Zásad.

Na tento dotační titul bylo v roce 2019 vyplaceno I 506 320 Kč, v roce 2020 vyplaceno I 516 000 Kč.

Předmět dotace	
Kód předmětu dotace	6.1.7
Název předmětu dotace	HNĚDÁ KRÁTKOSRSTÁ KOZA

Účel podpory:

Udržování jedinců plemene hnědá krátkosrstá koza.

Subjekt:

Způsobilým subjektem je pouze žadatel o dotaci, jenž je účastníkem Národního programu zvířat, tzn. má k datu, kdy je jeho žádost o dotaci doručena na MZe, platné Rozhodnutí o zařazení do Národního programu zvířat.

Kategorie zvířat a maximální výše dotace:

6.1.7.a	reprodukčně aktivní koza zařazená v kontrole užitkovosti	do 1 000,- Kč
---------	--	---------------

Dodatečné podmínky poskytnutí dotace:

- žadatel může uplatnit žádost o dotaci pouze na zvířata uznaná jako genetický zdroj, tj. jedince, kteří jsou zapsaní v hlavním oddílu plemenné knihy plemene hnědá krátkosrstá koza;
- všechna zvířata, která jsou předmětem dotace, musí být zároveň evidovaná v ústřední evidenci jako živá zvířata a musí být ve vlastnictví žadatele (konečného příjemce dotace) ke dni 30. 6. 2020;
- žadatel uplatňuje nárok pouze na zvířata reprodukčně aktivní v rámci čistokrevné plemenitby.

Pozn.: Reprodukčně aktivní koza, je koza okozlená pouze v rámci čistokrevné plemenitby v období mezi 1. 9. 2018 a 31. 8. 2020.

Administrátor dotace:

Svaz chovatelů ovcí a koz z. s.,

Dodatečné informace k podání žádosti o dotaci:

Žadatel uplatní individuální požadavek u SCHOK. SCHOK podá souhrnnou žádost s tabulkami č. 1, 2 a 3 (tabulky jsou uvedeny v Zásadách) včetně čestných prohlášení, které se nachází na konci části B těchto Zásad, po ověření oprávněnosti požadavků u VÚŽV. VÚŽV předá všechny žádosti v požadovaném termínu na MZe. Podrobný postup a závazné termíny pro předávání žádostí jsou uvedeny v části A těchto Zásad.

Na tento dotační titul bylo v roce 2019 vyplaceno 664 830 Kč., v roce 2020 vyplaceno 652 650 Kč.

Program rozvoje venkova ČR na období 2014–2020

Z Programu rozvoje venkova ČR na období 2014–2020 (dále jen PRV) mohli chovatelé ovcí a koz čerpat dotace na investice do výstavby i rekonstrukce zemědělských staveb, pořízení potřebných technologií i pořízení mobilních strojů. Tyto podpory bylo možné čerpat zejména z operace 4.1.1 Investice do zemědělských podniků a 6.1.1 Zahájení činnosti mladých zemědělců. Poskytování podpor se řídí Pravidly, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty Programu rozvoje venkova na období 2014-2020, které vydává Ministerstvo zemědělství ČR na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1305/2013 ze dne 17. prosince 2013 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1698/2005. Tato Pravidla jsou zveřejněna na internetových stránkách Ministerstva zemědělství www.eagri.cz/prv a Státního zemědělského intervenčního fondu www.szif.cz.

Operace 4.1.1 Investice do zemědělských podniků

Dotace z této operace mohli čerpat všichni zemědělství podnikatelé na projekty od 100 000 do 75 000 000 Kč výdajů, ze kterých je stanovena dotace. Základní míra dotace byla 40 %, a tu bylo možné u mladých začínajících zemědělců a žadatelů hospodařících ve znevýhodněných (LFA oblastech) o 10 % navýšit. Maximální míra dotace byla 60 %.

Pro chov ovcí a koz se dotují tyto investice:

- výstavba a rekonstrukce stájí, dojíren, pastevních areálů a dalších staveb potřebných pro chov,
- pořízení technologií sloužících k chovu,
- výstavba a rekonstrukce jímek a hnojišť,
- výstavba a rekonstrukce skladovacích prostor pro krmiva a steliva jako jsou seníky, silážní a senážní žlaby apod.,
- mobilní stroje pro živočišnou výrobu.

Z investičních dotací **nebylo možno** dotovat nákup zvířat.

Operace je rozdělena na záměry podle jednotlivých sektorů, podle velikosti projektů a podle velikosti obhospodařované půdy. Pro Ovce a kozy tak bylo možné čerpat z těchto záměrů:

- a) Živočišná výroba – projekty do 1 000 000,- Kč, žadatelů, kteří hospodaří na max. 150 ha,
- f) sektor Ostatní (ovce, kozy, koně, králíci), projekty do 5 000 000,- Kč (nezáleží na velikosti obhospodařované půdy),
- k) sektor Ostatní (ovce, kozy, koně, králíci), projekty nad 5 000 000,- Kč do 75 000 000,- Kč (nezáleží na velikosti obhospodařované půdy).

Na přelomu září a října 2015 proběhlo I. kolo příjmu žádostí o dotaci z této operace.

Stav administrace I. Kola ke dni 30. 11. 2020

	Počet zaregistrovaných žádostí	Požadavek na dotaci zaregistrovaných žádostí (Kč)	Počet schválených žádostí	Požadavek na dotaci schválených žádostí (Kč)
Zaměření ovce a kozy	107	73 299 600	54	41 948 447
Operace 4.1.1 Celkem	2 233	7 543 694 537	1 300	3 784 806 665

V termínu od 11. 10.–31. 10. 2016 proběhlo 3. kolo příjmu žádostí (ve 2. kole příjmu nebyl vyhlášen příjem žádostí o dotaci z této operace).

Stav administrace 3. Kola ke dni ke dni 30. 11. 2020

	Počet zaregistrovaných žádostí	Požadavek na dotaci zaregistrovaných žádostí (Kč)	Počet schválených žádostí	Požadavek na dotaci schválených žádostí (Kč)
Zaměření ovce a kozy	235	106 776 384	157	64 832 947
Operace 4.1.1 Celkem	3 853	6 478 874 388	2 271	3 009 195 816

V termínu od 10. 10.–31. 10. 2017 proběhlo 5. kolo příjmu žádostí (ve 4. kole příjmu nebyl vyhlášen příjem žádostí o dotaci z této operace).

Stav administrace 5. Kola ke dni 30. 11. 2020

	Počet zaregistrovaných žádostí	Požadavek na dotaci (Kč)	Počet schválených žádostí	Požadavek na dotaci (Kč)	Počet proplacených žádostí	Požadavek na dotaci (Kč)
Zaměření ovce a kozy	196	86 923 301	73	35 873 542	58	23 302 137
Operace 4.1.1 Celkem	3 661	5 784 835 307	1 158	1 454 370 648	963	977 851 827

V termínu od 9. 10.–30. 10. 2018 proběhlo 7. kolo příjmu žádostí o dotaci (v 6. kole příjmu nebyl vyhlášen příjem žádostí o dotaci z této operace).

	Počet zaregistrovaných žádostí	Požadavek na dotaci (Kč)	Počet schválených žádostí	Požadavek na dotaci (Kč)	Počet proplacených žádostí	Požadavek na dotaci (Kč)
Zaměření ovce a kozy	125	53 025 500	87	37 463 534	46	17 028 453
Operace 4.1.1 Celkem	2 703	5 256 464 153	1 633	2 481 351 829	662	542 156 598

V termínu 14. 7.–4. 8. 2020 bylo vyhlášeno zatím poslední – 10. kolo příjmu žádostí o dotaci, a to mimořádně v souvislosti s pandemií covid-19. Toto kolo příjmu žádostí bylo zaměřeno na citlivé sektory s nejnižší mírou soběstačnosti, včetně sektoru ovcí a koz. Chovatelé ovcí a koz mohli žádat o dotaci v záměru a) projekty do 2 000 000 Kč včetně a zároveň žadatel hospodařící na maximálně 150 ha;

Živočišná výroba. Základní míra dotace byla 50 %, a tu bylo možné u mladých začínajících zemědělců a žadatelů hospodařících v ekologickém režimu o 5 % navýšit. Maximální míra dotace byla 60 % Viz.:

http://eagri.cz/public/web/file/650500/Pravidla_4._I._I_10.kolo_na_web_cistopis.pdf

	Počet zaregistrovaných žádostí	Požadavek na dotaci (Kč)	Počet doporučených žádostí	Požadavek na dotaci (Kč)	Počet schválených žádostí	Požadavek na dotaci (Kč)
Zaměření ovce a kozy	184	83 807 874	173	79 185 307	152	70 492 813
Operace 4.1.1 Celkem	1 603	6 167 673 019	905	1 685 059 476	721	1 267 384 488

Operace 6.1.1 Zahájení činnosti mladých zemědělců

Již z názvu je patrné, že podpora je určena pro mladé začínající zemědělce, tedy osoby do 40 let (včetně), které nepodnikají v zemědělství déle než 2 roky. Dotace ve výši 45 000 EUR se poskytuje na realizaci čtyřletého podnikatelského plánu.

První příjem žádostí v této operaci proběhl ve **2. kole** příjmu žádostí o dotaci v květnu 2016. Bylo podáno 682 žádostí s požadavkem na dotaci 852 500 000 Kč. 501 žádostí s požadavkem na dotaci ve výši 626 250 000 Kč bylo schváleno k podpoře.

Další příjem žádostí proběhl ve **4. kole** v dubnu 2017. Bylo podáno 478 žádostí s požadavkem na dotaci 597 500 000 Kč. 226 žádostí s požadavkem na dotaci ve výši 282 500 000 Kč bylo schváleno k podpoře. Dále proběhl příjem žádostí v **6. kole** v dubnu 2018. Bylo podáno 377 podnikatelských plánů s požadavkem na dotaci 452 400 000 Kč. Schváleno k podpoře bylo 314 žádostí s požadavkem na dotaci 376 800 000 Kč.

Poslední příjem žádostí se konal v říjnu 2020 v rámci **11. kola**. Bylo podáno 212 žádostí s výší požadované dotace 254 400 000 Kč. Prozatím došlo pouze k fázi doporučení, kdy bylo celkem doporučeno 201 žádostí s požadavkem na dotaci ve výši 241 200 000 Kč. Další příjem žádostí se v rámci stávajícího programového období již nepředpokládá, pokud se nepodaří zajistit dodatečné finanční prostředky.

Další možnosti poskytovala také operace **16.2.1. Podpora vývoje nových produktů, postupů a technologií v zemědělské prvovýrobě**, jinými slovy zemědělské inovace. Zde se podpora poskytovala na výzkum a vývoj a na investice spojené s vyvíjeným produktem, postupem či technologií.

Na zpracování mléka a masa pak bylo možné čerpat dotace z operace **4.2.1 Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů**, a to na investice do potřebných technologií, strojů i staveb.

Environmentální opatření pro rok 2019 a 2020

Nepřímo k podpoře chovu ovcí a koz přispívají rovněž plošná environmentální opatření Programu rozvoje venkova 2014–2020 (dále jen PRV 2014–2020).

V rámci PRV 2014–2020 jsou podporována **Agroenvironmentálně – klimatická opatření** (NV č. 75/2015 Sb.) a navazující zkrácené závazky podle NV č. 330/2019 Sb., která nejsou primárně zaměřena na hospodářskou produkci či chov ovcí a koz, ale chov hospodářských zvířat podporují nepřímo, a to vytvářením krmivové základny. Cílem opatření je podporovat takové způsoby využití zemědělské půdy, které jsou v souladu s ochranou a zlepšením životního prostředí, krajiny a jejich vlastností. Opatření podporuje zachování obhospodařovaných území vysoké přírodní hodnoty, přírodních zdrojů, biologické rozmanitosti a údržbu krajiny. Jednotlivá podopatření jsou realizována formou víceletých závazků. Žadatel se vstupem do závazku zavazuje po celou dobu trvání závazku hospodařit v souladu s podmínkami daného podopatření nebo titulu na celé výměře zemědělské půdy, se kterou do závazku vstoupil, a v souladu s podmínkami Cross Compliance a ostatními podmínkami danými platnou evropskou a národní legislativou.

Mezi podopatření nepřímo přispívající k chovu ovcí a koz patří:

a) Podopatření Ošetřování travních porostů

Toto podopatření je cílené na podporu cenných biotopů na trvalých travních porostech (dále jen TTP), tj. zvláště chráněných území, ochranných pásem národních parků, oblastí Natura 2000 a vymezených cenných biotopů ve volné krajině, tzv. prioritních oblastí. Ve volné krajině, mimo uvedené prioritní oblasti, žadatel vstupuje do základního titulu Obecná péče o extenzivní louky a pastviny. Po celou dobu závazku je povinen dodržovat podmínky jako jsou termíny sečí či pastvy, podmínky týkající se aplikace hnojiv

či herbicidů a dodržení intenzity chovu hospodářských zvířat, tj. minimální a maximální počet VDJ (velké dobytčí jednotky)/ha TTP. Minimální ve výši 0,3 VDJ/ha TTP a maximální ve výši 1,15 VDJ/ha TTP, resp. 1,5 VDJ/ha z. p. (započítány jsou ovce a kozy nad 1 rok, přepočítávací koeficient 0,15 VDJ).

Zažádaná výměra v rámci podopatření Ošetřování travních porostů přesahovala na konci roku 2019 celkem 916 000 ha. V roce 2020 bylo požádáno na výměru více než 902 000 ha (standardní pětileté a navazující zkrácené závazky).

b) Podopatření Zatravňování orné půdy a Zatravňování drah soustředěného odtoku

Podopatření Zatravňování orné půdy a Zatravňování drah soustředěného odtoku je primárně velmi účinnou prevencí procesu degradace půd erozí a má pozitivní vliv na jakost vod. Omezenou možností použití herbicidů (a prakticky i nepoužívání jiných kategorií přípravků na ochranu rostlin) a podporou přesunu od intenzivní zemědělské produkce na orné půdě k extenzivní produkci s minimem zemědělských vstupů přispívá k pestrosti krajiny a rovněž nepřímo podporuje chov ovcí a koz vytvářením objemných krmiv a možností pastvy od druhého roku závazku.

Zažádaná výměra v rámci podopatření Zatravňování orné půdy ke konci roku 2019 byla 15 839 ha a ke konci roku 2020 byla 16 193 ha.

Zažádaná výměra v rámci podopatření Zatravňování drah soustředěného odtoku ke konci roku 2019 byla 67 ha a ke konci roku 2020 byla 76 ha.

c) Podopatření Údržba zatravněných dílů půdních bloků a Údržba zatravněných drah soustředěného odtoku

Podopatření Údržba zatravněných dílů půdních bloků a Údržba zatravněných drah soustředěného odtoku navazuje na výše uvedená podopatření formou zkrácených závazků. Podopatření stanovují základní podmínky pro údržbu zatravněných ploch (seč, pastva, možnosti hnojení) podle NV č. 330/2019 Sb.

Zažádaná výměra v rámci podopatření Údržba zatravněných dílů půdních bloků ke konci roku 2020 byla 2 204 ha. V rámci podopatření Údržba zatravněných drah soustředěného odtoku nebyla podána žádná žádost

Dalším z opatření, která v rámci PRV 2014–2020 přispívají k chovu ovcí a koz je **Ekologické zemědělství** (NV č. 76/2015 Sb.) a navazující zkrácené závazky podle NV č. 331/2019 Sb. Opatření Ekologické zemědělství jsou eliminovány konvenčními přípravky na ochranu rostlin. Hlavním nástrojem podpory chovu ovcí a koz v rámci tohoto opatření je produkce krmiva a možnost pastvy. Žadatel je povinen dodržovat minimální intenzitu chovu hospodářských zvířat na úrovni 0,3 VDJ/ha TTP (do výpočtu se započítávají pouze ekologicky chovaná zvířata; započítány jsou ovce a kozy nad 1 rok, přepočítávací koeficient 0,15 VDJ).

Zažádaná výměra v rámci opatření Ekologické zemědělství byla na konci roku 2019 více než 531 000 ha. V roce 2020 bylo požádáno na výměru více než 525 000 ha (standardní pětileté a navazující zkrácené závazky); z toho byly dotace na zemědělskou půdu s druhem zemědělské kultury trvalý travní porost ke konci roku 2019 byla 438 235 ha a ke konci roku 2020 byla 433 156 ha.

V rámci PRV 2014–2020 jsou podporovány i oblasti s přírodními a jinými omezeními – opatření **Platby pro oblasti s přírodními či jinými zvláštními omezeními**. Opatření přispívá k cílům společné zemědělské politiky k zachování a obnově cenných stanovišť na zemědělské i lesní půdě z hlediska biodiverzity, zachování ekologické stability a je prevencí opouštění půd v oblastech s přírodními omezeními. Nepřímo se podílí i na podpoře chovu ovcí a koz v těchto oblastech možností pastvy a produkci krmiva.

Přímé platby a přechodné vnitrostátní podpory

V rámci Společné zemědělské politiky (SZP) EU je chov ovcí a koz podporován několika dotačními tituly, zejména pak I. pilířem, který tvoří přímé platby (PP).

Poskytované platby v rámci přímých plateb kladou důraz na podporu stálých příjmů zemědělcům prostřednictvím jednotné platby na plochu zemědělské půdy, šetrný přístup k životnímu prostředí pomocí platby na zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí (tzv. greening), generační obměnu zemědělců prostřednictvím podpory pro mladé zemědělce a na podporu tzv. citlivých komodit pomocí dobrovolné podpory vázané na produkci.

Největší položku z PP v 2015–2020 tvoří jednotná platba na plochu zemědělské půdy (SAPS) – 54 % z celkové obálky na PP, dalšími složkami byly platba na zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí (greening) – 30 % obálky, dobrovolná podpora vázaná na produkci (VCS) – 15 % obálky a platba pro mladé zemědělce (MZ). Tyto platby jsou vyplácené z rozpočtu Evropské unie. Z rozpočtu ČR jsou k přímým platbám vypláceny přechodné vnitrostátní podpory, které navazují na dříve poskytované národní doplňkové platby k PP (tzv. Top – Up).

Konkrétní podmínky poskytování PP upravuje nařízení vlády č. 50/2015 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování přímých plateb zemědělcům a o změně některých souvisejících nařízení vlády, v návaznosti na přímo použitelné předpisy EU.

Přechodné vnitrostátní podpory jsou poskytovány na základě nařízení vlády č. 112/2008 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování národních doplňkových plateb k přímým podporám.

Žádost o poskytnutí přímých plateb i přechodných vnitrostátních podpor je podávána v rámci tzv. Jednotné žádosti ke Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu (SZIF) zpravidla od poloviny dubna do 15. května příslušného kalendářního roku.

V roce 2020 však byl termín pro podání Jednotné žádosti posunut až do 15. června, a to z důvodu pandemie covid-19.

Rozdělení obálky na PP v ČR v roce 2020 v mld. Kč

	2017	2019 *	2020 **
SAPS	11,98	12,021	12,904
Greening	6,6	6,673	7,130
VCS	3,3	3,336	3,565
MZ	0,07	0,214	0,168
Celkem	21,95	22,245	23,769

Poznámka: * zaokrouhleno, při přepočtu na Kč byl použit kurz 25,816 Kč/EUR

** zaokrouhleno, při přepočtu na Kč byl použit kurz 27,233 Kč/EUR

Jednotná platba na plochu zemědělské půdy (SAPS)

SAPS je poskytován ze zdrojů Evropské unie na ha způsobilé zemědělské půdy, a i nadále tvoří nejvýznamnější část přímých plateb. Poskytnutí SAPS je mimo jiné podmíněno splněním podmínek zemědělského podnikatele, řádným obhospodařováním zemědělské půdy, dodržováním podmínek dobrého zemědělského a environmentálního stavu (DZES) a také dodržováním některých povinných požadavků na hospodaření, které jsou společně známy jako podmíněnost (tzv. Cross – Compliance).

Nově je pro poskytnutí SAPS i dalších plateb na plochu nutné prokázat právní důvod k užívání deklarované plochy.

Minimální výměra, na kterou lze poskytnout SAPS, činí 1 ha zemědělské půdy.

Vnitrostátní stropy a sazby SAPS v letech 2004–2020

Rok	Vnitrostátní strop na SAPS (mil. EUR)	Směnný kurz (Kč/EUR)	Sazba (EUR/ha)	Sazba (Kč/ha)
2004	198,940	32,45	56,41	1 830,40
2005	249,296	29,55	71,42	2 110,70
2006	310,457	28,32	88,89	2 517,80
2007	355,384	27,53	101,40	2 791,50
2008	437,762	24,66	124,16	3 072,20
2009	517,895	25,16	147,43	3 710,00
2010	581,177	24,60	165,07	4 060,80
2011	667,365	24,75	189,32	4 686,50
2012	755,659	25,14	214,28	5 387,30
2013	832,828	25,73	235,86	6 068,88
2014	773,751	27,50	218,08	5 997,23
2015	462,980	27,18	130,35	3 543,91
2016	462,535	27,02	130,07	3 514,54
2017	462,074	25,981	130,01	3 377,73
2018	472,217	25,73	131,68	3 388,15
2019	472,211	25,816	131,47	3 394,11
2020	479,299	27,233	133,81	3 644,19

Poznámka: Ke snížení vnitrostátního stropu na SAPS od roku 2015 došlo v důsledku převodu části finančních prostředků v rámci přímých plateb na greeningovou platbu, VCS a platbu pro mladé zemědělce. Od roku 2015 je SAPS vyplácen spolu s greeningovou platbou.

Platba pro zemědělce dodržující zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí (greening)

Cílem greeningu je snížit negativní dopady zemědělské činnosti na životní prostředí. Žadatel o tuto platbu je povinen dodržovat na všech svých způsobilých ha zemědělské půdy zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí. Základní pravidla greeningu vyplývají z příslušného evropského nařízení pro přímé platby, které vymezuje jeho tři složky, tj. diverzifikaci plodin, zachování výměry trvalých travních porostů a vyhrazení plochy využívané v ekologickém zájmu (Ecological Focus Area - EFA).

Sazba greeningové platby pro rok 2019 byla stanovena ve výši **1 884,30 Kč/ha** a pro rok 2020 je ve výši **2 013,64 Kč/ha** (v roce 2017 byla ve výši 1 853,35 Kč/ha).

Dobrovolná podpora vázaná na produkci

Dobrovolnou podporou vázanou na produkci jsou podporovány tzv. citlivé sektory rostlinné a živočišné výroby. Před rokem 2015 byly finanční prostředky ve výši 3,5–6,5 % roční obálky na přímé platby směřovány prostřednictvím zvláštní podpory dle čl. 68 nařízení Rady (ES) č. 73/2009 do sektoru brambor pro výrobu škrobu, chmele, krav bez tržní produkce mléka, dojnic a chovu ovcí a koz.

Pro období 2015–2020 směřují finanční prostředky nejenom na tyto sektory, ale i na ovoce, zeleninu, konzumní brambory, cukrovou řepu a bílkovinné plodiny, a to v celkové výši 15 % roční obálky na PP, tedy v průměru cca 3 400 000 000 Kč ročně.

Došlo tak nejenom k rozšíření počtu podporovaných komodit, ale také k významnému nárůstu objemu

finančních prostředků. Tento mechanismus na rozdíl od jiných umožňuje podporu vázat na skutečnou aktuální produkci, nikoliv historické údaje, a je u něj zaručeno, že podpora bude alokována tzv. „živým producentům“.

Podpora na chov bahnic nebo na chov koz

Podmínky poskytování podpory na chov bahnice nebo chov kozy upravuje § 31 nařízení vlády č. 50/2015 Sb.

Základní podmínkou pro poskytnutí této platby je chov ovcí/koz pastevním způsobem chovu, což znamená, že žadatel musí ovce/kozy chovat a pást na TTP nebo na travních porostech, které jsou na něj evidovány v evidenci využití půdy podle uživatelských vztahů (LPIS), minimálně v období od 15. května do 11. září příslušného kalendářního roku.

Platba se poskytuje na minimálně 2 VDJ ovcí nebo koz, které jsou starší 1 roku, přičemž přepočítací koeficient u bahnic a koz je 0,15; tzn. minimální počet zvířat, na která lze žádat je 14 ks.

Další podmínkou pro poskytnutí dotace je vedení pastevního deníku, kde jsou uvedena identifikační čísla zvířat a identifikační čísla dílů půdních bloků, na kterých se zvířata pasou. Tento pastevní deník je třeba uchovávat po dobu 5 let.

Od roku 2017 je nejen u této, ale u všech podpor vázaných na hospodářská zvířata kladen důraz na kontrolu včasnosti hlášení změn do ÚE zvířat, tj. hlášení změn do ÚE bude vyžadováno do 7 dnů od události.

Průměrně jsou pro období 2015–2020 vyčleněny na odvětví ovcí a koz v rámci přímých plateb finanční prostředky ve výši cca 78 000 000 Kč.

V roce 2019 činila sazba u podpory na chov ovcí a koz 3 865,27 Kč/VDJ.

V roce 2020 činí sazba 4 471,70 Kč/VDJ.

(V roce 2017 činila sazba u podpory na chov ovcí a koz 3 402,87 Kč/VDJ)

Přechodná vnitrostátní podpora

Reforma SZP umožnila novým členským státům (včetně ČR) poskytovat PVP i pro období 2015–2020. V principu se jedná o obdobné podpory, jako byly národní doplňkové platby k přímým podporám (tzv. Top-Up), tj. v rámci těchto podpor se nadále podporují stejné sektory zemědělské výroby: chmel, brambory pro výrobu škrobu, přežvýkavci, krávy bez tržní produkce mléka, ovce a kozy jako v předchozích letech. Rovněž je vyplácena platba na zemědělskou půdu, jako určitý „příplatek“ k SAPS.

PVP jsou poskytovány výhradně z rozpočtu ČR, objem finančních prostředků, který mohl být v roce 2019 vyplacen, se však v souladu s evropskou legislativou snížil na 55 % z finančního rámce schváleného Komisí pro rok 2013.

V roce 2020 bude vyplaceno v souladu s evropskou legislativou 50 % z finančního rámce schváleného Komisí pro rok 2013. Na místo plánovaného ukončení poskytování bude výplata PVP za podmínek jako v roce 2020 pokračovat i během přechodného období 2021–2022.

Podrobné podmínky pro poskytování PVP jsou uvedeny v nařízení vlády č. 112/2008 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování národních doplňkových plateb k přímým podporám, ve znění pozdějších předpisů.

Výše vnitrostátního stropu na PVP pro roky 2019 a 2020

Rok	2019	2020
Výše vnitrostátního stropu (tis. EUR)	23 852,40	21 684,00
Výše vnitrostátního stropu (tis. Kč)	596 300,00	542 100,00

Pramen: MZe, odbor přímých plateb

Poznámka: Zaokrouhleno, při přepočtu na Kč byl použit kurz 25,00 CZK/EUR.

Výše sazeb na jednotlivé sektory v rámci PVP

Sektor	Sazba pro rok 2019	Sazba pro rok 2020
Zemědělská půda	129,86 Kč/ha	118,04 Kč/ha
Chmel	3 532,43 Kč/ha	3 187,00 Kč/ha
Brambory na škrob	1 187,93 Kč/t	1 020,40 Kč/t
Přežvýkavci	70,19 Kč/VDJ	64,24 Kč/VDJ
Krávy bez tržní produkce mléka	80,38 Kč/VDJ	72,40 Kč/VDJ
Ovce/kozy	43,13 Kč/VDJ	41,03 Kč/VDJ

Další informace jsou k dispozici na webových stránkách www.eagri.cz a www.szif.cz.

Portál farmáře

Ministerstvo zemědělství provozuje **informační portál pro zemědělce, tzv. Portál farmáře**. Portál je přístupný na těchto internetových adresách www.farmer.mze.cz, <http://farmer.mze.cz> a <http://farmer.eu>.

Portál farmáře je rozdělen na veřejně přístupnou a individuální část, tj. část chráněnou přístupovým heslem. Běžný uživatel má možnost nahlédnout do veřejné části portálu, ve které se nachází registr zemědělských podnikatelů, registr příjemců dotací, a nachází se zde i řada užitečných odkazů a informací vztahujících se především k problematice dotací a podpor v resortu.

Přístup do dalších pěti registrů, tematicky rozdělených na registr půdy, zvířat, vinic, chmelnic a sadů je bezplatně umožněn pouze oprávněným uživatelům, a to vždy pouze pro registr, ve kterém je subjekt evidován dle typu podnikání. Největší podíl subjektů má přístup do registru půdy a registru zvířat.

Registr zvířat je součástí IZR (Integrovaný zemědělský registr) a umožňuje registrovaným uživatelům prostřednictvím zabezpečeného přístupu nahlížet na data týkající se jimi chovaných zvířat a pořizovat si informativní výpisy údajů evidovaných o jeho hospodářství a zvířatech, současně umožňuje chovateli stáhnout si „iniciační větu“ pro elektronicky vedené stájové registry.

Registr půdy LPIS (Land Parcel Identification Systém) umožňuje registrovaným uživatelům prostřednictvím zabezpečeného přístupu nahlížet na data týkající se jimi užívaných farmářských bloků, pořizovat si on-line informativní výpisy a tisknout mapy.

LPIS je geografický informační systém (GIS), který je tvořen primárně evidencí využití zemědělské půdy. LPIS vznikl na základě zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství na přelomu let 2003 a 2004. Ke spuštění došlo 21. března 2004.

ZELENÁ NAFTA PRO CHOVATELE HOSPODÁŘSKÝCH ZVÍŘAT

V souvislosti s nabytím účinnosti zákona č. 453/2016 Sb., kterým byl novelizován zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o spotřebních daních“) v oblasti tzv. zelené nafty, mohou chovatelé hospodářských zvířat na základě změny předpisů ohledně uplatnění vratky spotřební daně z tzv. zelené nafty uplatňovat nárok na vrátnou spotřební daně za naftu spotřebovanou při činnostech vykonávaných v živočišné výrobě.

Novelou zákona o spotřebních daních byl s účinností od 1. 3. 2017 rozšířen pojem zemědělská prvovýroba. Nově se dle § 57 odst. 3 písm. b) zákona o spotřebních daních zemědělskou prvovýrobou pro účely zákona o spotřebních daních rozumí také chov skotu, koní, prasat, drůbeže, ovcí nebo koz za účelem získávání, zpracování nebo výroby živočišných produktů nebo produkce těchto chovných nebo plemenných zvířat.

Vyhláška č. 176/2017 stanoví způsob výpočtu nároku na vrátnou spotřební daně z minerálních olejů. MZe v současné době pracuje na prodloužení platnosti vyhlášky po roce 2018. V daňových přiznáních za tzv. zelenou naftu budou daňové subjekty – chovatelé hospodářských zvířat za období od 1. 7. 2017 do 31. 12. 2018 moci uplatňovat nárok na vrátnou spotřební daně dle intenzity chovu hospodářských zvířat. Dle přílohy č. I této vyhlášky:

- podniky s čistou RV nebo v podnicích s RV a ŽV dohromady s intenzitou chovu do 0,2 VDJ/ha se pro činnosti pouze RV nebo RV a ŽV dohromady počítá nízká sazba vratky spotřební daně,
- podniky s RV a ŽV dohromady s intenzitou chovu od 0,2 do 0,4 VDJ/ha se pro činnosti RV a ŽV dohromady počítá vyšší sazba vratky spotřební daně,
- podniky s čistou ŽV nebo v podnicích s RV a ŽV dohromady s intenzitou chovu nad 0,4 VDJ/ha se pro činnosti pouze ŽV nebo RV a ŽV dohromady počítá nejvyšší sazby vratky spotřební daně.

Intenzitu chovu hospodářských zvířat daného daňového subjektu lze na základě výměry zemědělské půdy obhospodařované daňovým subjektem dle evidence LPIS a počtu hospodářských zvířat chovaných daňovým subjektem dle evidence hospodářských zvířat zjistit na „Portálu farmáře“. Návod na zjištění intenzity chovu hospodářských zvířat je uveden v Uživatelské příručce, která je k dispozici na internetové adrese:

http://eagri.cz/public/web/file/543590/IZR_PF_Zelena_nafta.pdf

Ministerstvo zemědělství dostává v souvislosti s vrátnou spotřební daně za zelenou naftu spotřebovanou v chovu hospodářských zvířat velké množství dotazů. Vzhledem k tomu, že každý jednotlivý případ, u kterého správce daně v daňovém řízení posuzuje nárok na vrátnou daně, je svým způsobem jedinečný, je nutné se se svými dotazy obracet přímo na pracovníky odborných útvarů celního úřadu dle místně příslušného místa působnosti, kteří poskytují daňovým subjektům informace k problematice tzv. „zelené nafty“. Jejich seznam s kontakty je taktéž k dispozici na výše uvedené webové adrese Celní správy ČR v dolní části obrazovky, kde jsou uvedeny přiložené soubory, nebo přímo na:

https://www.celnisprava.cz/cz/dane/spotrebni-dane/mineraly/Zelen%20nafta/Informace_17_06402_priloha.pdf

PGRLF

Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a.s. (dále jen „PGRLF“) je jedním ze základních pilířů dotační politiky Ministerstva zemědělství. Jde o jeden z nejefektivnějších nástrojů českého zemědělství působící v rámci tzv. „národní pomoci“ (state aid).

PGRLF byl založen na základě usnesení vlády České republiky č. 337 ze dne 23. června 1993, do obchodního rejstříku byl zapsán 16. září 1993. Od 12. 2. 2008 se PGRLF řídí zákonem č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů. Za dobu svého působení v ČR se stal neodmyslitelnou součástí podpor v resortu zemědělství. Pomohl zejména v dobách, kdy bylo nutné zajistit začínajícím subjektům výraznou garanci, aby se pro ně staly úvěry od bank dostupnou formou především pro zajištění rozšířené produkce. Dosud umožnil čerpat úvěry pro české zemědělce v objemu **170 000 000 000 Kč, podpořil 88 000 ha nakoupené půdy, poskytl 25 000 000 000 Kč na podporu úroků, 34 000 000 000 Kč vystavených záruk a 4,5 000 000 000 Kč na podporu pojištění** (k 31. 12. 2016). Jeho úloha se nikterak nezmenšuje ani v dnešní době, kdy umožňuje zajišťovat investice, které jsou pro zemědělský resort neustále vysoce potřebné.

Efektivita fondem poskytovaných podpor je velmi vysoká, jelikož s vloženou 1 Kč státní podpory je pořizován majetek do zemědělství ve výši 10 Kč.

Hlavním předmětem činnosti PGRLF je v současné době subvencování části úroků z úvěrů, finanční podpora pojištění, a poskytování úvěrů podnikatelským subjektům v oblasti zemědělské prvovýroby, zpracování zemědělských produktů, lesního hospodářství a zpracování dřeva.

Hlavním rysem PGRLF je pružnost, transparentnost rozhodování, jednoduchost využití ze strany klienta a stabilita.

V současné době zahrnuje nabídka podpůrných programů PGRLF **16 programů** určených pro zemědělské prvovýrobce, zpracovatele zemědělské produkce a podnikatele v oblasti zpracování dřeva a lesního hospodářství. Vedle primárních podpor ve formě subvence částí úroků z komerčních úvěrů je dnes poskytována přímá podpora pojištění či nákupu zemědělské půdy, podpora ve formě úvěrů poskytnutých PGRLF a podpora ve formě zajištění úvěrů.

Programy podpory ve formě subvence částí úroků z komerčních úvěrů (snížení úrokového zatížení):

- **Zemědělec** je investiční podporou zaměřenou zejména na realizaci dlouhodobých investičních záměrů s ohledem na restrukturalizaci a zvýšení efektivnosti, modernizaci, snížení výrobních nákladů, zlepšení jakosti a další rozvoj zemědělských subjektů.
- **Podpora nákupu půdy** Cílem předkládaného programu podpory je zpřístupnit pořízení zemědělské půdy jako primárního výrobního prostředku zemědělských prvovýrobce.
- **Lesní hospodář** Cílem programu Lesní hospodář je vytvořit předpoklady pro rozvoj lesního hospodářství, kdy příjemce podpory investuje zejména do techniky a technologií pro hospodaření v lesích.
- **Zpracovatel dřeva** Cílem programu podpory je zpřístupnit nákup techniky nebo technologií pro zpracování dřeva, které umožní zpracování dřeva a dřevního odpadu v jednotlivých částech výroby.
- **Zpracovatel** Program je určen pro podnikatele, kteří se zabývají zpracováním zemědělských produktů.

Programy podpory ve formě přímé finanční podpory:

- **Finanční podpora pojištění hospodářských zvířat a plodin** Cílem podpory je zpřístupnění pojistné ochrany širokému okruhu zemědělců, a tím dosažení vyššího zajištění podnikatelských aktivit proti nepředvídatelným škodám.

- **Pojištění produkce lesních školek** Zpřístupnění pojistné ochrany sadebního materiálu lesních dřevin pěstovaných v lesních školkách.
- **Finanční podpora pojištění lesních porostů** Zpřístupnění pojistné ochrany lesních porostů a tím dosažení vyššího zajištění podnikatelských aktivit proti nepředvídatelným škodám.

Programy podpory ve formě úvěru poskytovaného PGRLF:

- **Investiční úvěry Zemědělec + podpora na snížení jistiny úvěru** Investiční úvěry poskytované PGRLF jsou určeny na pořízení investičního majetku, který souvisí se zemědělskou prvovýrobou s možností jednorázového snížení jistiny úvěru.
- **Investiční úvěry Lesnictví + podpora na snížení jistiny úvěru** Investiční úvěry poskytované PGRLF jsou určeny na pořízení investičního majetku, který souvisí s lesním hospodářstvím
- **Provozní úvěry poskytované Českomoravské společnosti chovatelů, a.s. + podpora na snížení úrokového zatížení úvěru**

Více informací na: <http://www.pgrlf.cz/>

PLEMENÁŘSKÁ PRÁCE A EVIDENCE HOSPODÁŘSKÝCH ZVÍŘAT

Chov, šlechtění a ochrana genofondu hospodářských zvířat jsou jednou z priorit zemědělské politiky České republiky. Proto jsou pravidla pro tuto oblast upravena zvláštním předpisem – zákonem č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon). Zákon byl od doby svého vzniku v roce 2000 již několikrát novelizován, především z důvodů harmonizace s předpisy Evropských společenství.

Poslední velká novela plemenářského zákona byla provedena zákonem č. 3 ze dne 19. prosince 2018, kterým se mění zákon č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Důvodem novely plemenářského zákona byla adaptace plemenářského zákona na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1012 ze dne 8. června 2016 o zootechnických a genealogických podmínkách pro plemenitbu čistokrevných plemenných zvířat, hybridních plemenných prasat a jejich zárodečných produktů v Unii, pro obchod s nimi a pro jejich vstup do Unie, o změně nařízení (EU) č. 652/2014 a směrnic Rady 89/608/EHS a 90/425/EHS a o zrušení některých aktů v oblasti plemenitby zvířat („nařízení o plemenných zvířatech“).

Novela plemenářského zákona zpřesňuje některá ustanovení základních pojmů, rozděluje vyjmenovaná hospodářská zvířata na hlavní (druhy zvířat vyjmenované nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1012 mezi které patří i ovce a kozy) a ostatní vyjmenovaná hospodářská zvířata (druhy zvířat tímto nařízením nevyjmenovaná).

V návaznosti na to pak vypouští některá ustanovení zákona vztahující se k hlavním vyjmenovaným hospodářským zvířatům, která by mohla být považována za duplicitní ve vztahu k nařízení, a naopak zavádí některá ustanovení obsažená v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1012 pro ostatní vyjmenovaná hospodářská zvířata.

V návaznosti na uvedené změny se upravují přestupky.

Toto nařízení obsahuje přechodná ustanovení, která umožňují pokračování již schválených šlechtitelských programů a která umožní hladký přechod na nová pravidla stanovená tímto nařízením.

Zajišťování poradenských aktivit v souvislosti s chovem ovcí a koz

Svaz chovatelů ovcí a koz z. s. (dále jen SCHOK) a Dorper Asociace CZ, jako uznaná chovatelská sdružení pomáhají svým členům zprostředkovat jejich společné aktivity zaměřené zejména na:

- Vedení plemenných knih ovcí a koz
- Šlechtění a zajišťování plemenářských služeb
- Společný prodej zemědělských produktů za co nejvýhodnější ceny
- Zajišťování poradenství
- Propagace
- Zastupování členů aj.

SCHOK

Chovatelů 500

252 09 Hradištko pod Medníkem

tel: 777 754 821, 777 754 802

info@schok.cz, www.schok.cz

SCHOK svoji činnost realizuje prostřednictvím jednotlivých krajských sdružení a chovatelských klubů, které jsou zakládány podle plemen ovcí a koz.

DORPER

Dorper Asociace CZ

Sídlo klubu: Vedryně 942, 739 94 Vedryně

www.dorper.biz, e-mail: dorpercz@dorper.biz

Předseda Rady PK - Mgr. Pavel Habětín, 602 364 249

Předseda Rady spolku - Ing. Jaroslav Rucki

Uznané chovatelské sdružení, uznané 29. 6. 2012.

Plemena ovcí a koz chovaných v ČR

Vhodnost jednotlivých plemen ovcí, které se chovají ve větších populacích, pro jednotlivé oblasti je možné rozdělit do následujících skupin:

1) Horské oblasti:

Skupina polojemnovlnných kombinovaných plemen: šumavská ovce, romney, valaška, zušlechtěná valaška, cigája, bergschaf a bílá alpská ovce.

2) Podhorské oblasti (tvrdší klimatické podmínky):

Plemena s kříženeckou vlnou: plemeno merinolandschaf a jeho kříženci, romney, clun forest. Plodná a mléčná plemena ovcí: východofríská ovce, lacaune a jejich kříženci, romanovská ovce.

Masná plemena: suffolk a oxford down.

3) Podhorské oblasti (mírné klimatické podmínky):

Plemena jemnovlnná, masná: suffolk, oxford down, hampshire, dále plemena charollais, texel, berrichon du Cher, dorper.

Chov jednotlivých plemen koz je rozmístěn prakticky plošně po celém území ČR. Jde zejména o plemena: koza bílá krátkosrstá a koza hnědá krátkosrstá. V poslední době se začíná rozšiřovat masné plemeno – koza burská, kterou využívají chovatelé ke křížení s cílem získání jatečných kůzlat s lepší růstovou schopností a osvalením a kombinované plemeno koza anglonubijská, která se vyznačuje vysokou produkcí mléka s vysokým obsahem mléčných složek při velmi dobré masné užitkovosti.

Ostatní plemena koz (koza mohérova–koza angorská, koza kašmírová, koza walliserská a zakrslá) se chovají v naší republice pouze okrajově.

Seznam plemen a syntetických linií ovcí chovaných v ČR

Otcovská masná plemena ovcí

Plemena: *berrichone du Cher (BE)*, *bleu du Maine (BD)*, *dorper (DP)*, *charollais (CH)*, *hampshire (H)*, *německá černošedá ovce (NC)*, *oxford down (OD)*, *suffolk (SF)*, *texel (T)*

Tato plemena jsou určena zejména pro využití v otcovské pozici při užitkovém křížení. Chovným cílem těchto plemen je zabezpečit produkci jehňat s vysokou jatečnou hodnotou a plnit funkci intenzifikačního prvku v pastevních systémech chovu. Jehňata po beranech masných plemen lépe dokážou využít sezónní nabídku kvalitního travního porostu a zvýšenou mléčnost matek v tomto období pro vlastní kvantitativní a kvalitativní růst.

Selekční tlak je u těchto plemen položen především na vlastní růstovou schopnost jehňat, jejich zmasilost a protučnělost.

Mateřská kombinovaná užitková plemena

Plemena: *bergschaf (BG)*, *cigája (C)*, *jacob (J)*, *jurská ovce (JS)*, *kamerunská ovce (KA)*, *leine (L)*, *merinolandschaf (ML)*, *šumavská ovce (S)*, *valašská ovce (V)*, *šedá vřesová ovce (VR)*, *zušlechtěná valaška (ZV)*, *zwartbles (ZW)*

Plemena vhodná pro chov v čistokrevné podobě i do mateřské pozice při užitkovém křížení. Tato plemena musí být přizpůsobena daným klimatickým podmínkám, výrobním systémům a produkčním zaměřením: horské a podhorské oblasti s extenzivními pastvinami a dlouhým obdobím zimního ustájení (S,V,ZV,C,BG), intenzivnější výrobní podmínky (ML,ZW), systémy častějšího bahnění (ML,BG), produkce jehněčího masa se specifickými chuťovými vlastnostmi (VR, KA), potencionální využití pro produkci mléka v extenzivních podmínkách chovu (C,V,ZV) apod.

Selekční indexy pro tato plemena jsou konstruovány zejména s ohledem na zlepšování ukazatelů plodnosti a mateřských schopností.

Plemena: *bílá alpská (AL)*, *clun forest (CF)*, *kerry hill (KH)*, *romney (K)*

Univerzální plemena využitelná v produkčních systémech založených na čistokrevné plemenitbě i v systémech užitkového křížení rotačního i terminálního, jak v mateřské pozici při křížení s terminálními otcovskými plemeny, tak i v otcovské pozici při křížení s kombinovanými a plodnými plemeny ve specifických podmínkách. Plemeno romney je určeno pro celoroční chov na pastvině.

Selekce u těchto plemen je prováděná s ohledem na vyvážený rozvoj sledovaných užitkových vlastností. U plemene romney a clun forest je u části populace sledována i zmasilost a protučnělost na živých zvířatech prostřednictvím ultrasonografie. Plemena AL a KH jsou u nás zatím málo početná a chov je zaměřen na zvýšení jejich početních stavů.

Plemena: *ouessantská ovce (OU)*, *shetlandská ovce (SH)*, *skudde (SD)* a *walliserská černonosá (WA)*

Plemena jsou u nás zatím málo početná a chov je zaměřen na zvýšení jejich početních stavů, dosažení chovných cílů a dodržení požadavků plemenných standardů.

Specializovaná plodná plemena

Plemena: *romanovská ovce (R)*, *olkuská ovce (O)*

Plemena se schopností poskytovat a odchovávat vícečetné vrhy. Jsou využitelná při tvorbě plodných mateřských syntetických produkčních populací, v systémech rotačního i terminálního užitkového křížení. Jsou schopná zabezpečit vysokou produkci jehňat i v chovech s omezenou kapacitou zimního ustájení.

Selekce je zaměřena na zlepšení a stabilizaci vysoké plodnosti a odchovu jehňat i zlepšení jejich jatečné kvality jehňat z důvodu jejich lepší realizovatelnosti na současném trhu.

Specializovaná dojná plemena

Plemena a syntetické linie: lacaune (LA), východofríská ovce (VF), dojná syntetická linie (DSL)

Plemena určená do intenzivnějších výrobních systémů zaměřených na produkci ovčího mléka či na využití vysoké mléčnosti matek pro intenzivní výkrm a odchov potomstva.

Selekce je prováděná zejména s ohledem na zlepšování ukazatelů mléčné užitkovosti. V chovech se strojním dojením bude větší pozornost věnována morfologickým a funkčním vlastnostem vemen.

Plemena koz (dle užitkového typu) a chovné cíle

Dojená plemena koz

Populace dojených plemen je šlechtěna prioritně na mléčnou užitkovost (množství mléka a mléčné složky–bílkovinu, tuk), plodnost, mateřské vlastnosti, ranost, zdraví, dlouhověkost.

Plemena: koza bílá krátkosrstá (B), koza hnědá krátkosrstá (H), koza anglonubijská (AN), koza sánská (S), koza alpská (A).

Masná plemena koz

Populace masných plemen je šlechtěna na masnou užitkovost, dále plodnost, mateřské vlastnosti, zdraví, životnost kůzlat, tělesný rámec a dlouhověkost.

Plemena: koza búrská (BU), zakrslá koza (ZK – holandský typ)

Kombinovaná plemena koz

Populace kombinovaných plemen je šlechtěna na mléčnou a masnou užitkovost, dále plodnost a mateřské vlastnosti, zdraví, životnost kůzlat, tělesný rámec, dlouhověkost.

Plemena: koza walliserská černokrká (W)

Srstnatá plemena koz

Srstnatá plemena jsou šlechtěna v pořadí důležitosti na produkci a kvalitu srsti, dále na plodnost a mateřské vlastnosti, zdraví, tělesný rámec, dlouhověkost.

Plemena: koza mohérová/langorská (M), koza kašmírová (K)

Kluby chovatelů jednotlivých plemen ovcí a koz

CHAROLLAIS (CH)

Klub chovatelů ovcí plemene Charollais

Sídlo klubu: Petřín

Adresa: Ing. Martin Beránek, Petřín 7, 258 01 Vlašim

Telefon: 723 674 718

E-mail: beranek.martin@seznam.cz

Založení: Klub byl založen 31. 1. 1992 jako klub chovatelů masných plemen ovcí v Nečtiněch.

SUFFOLK (SF)

Klub chovatelů ovcí plemene Suffolk

Klub v současné době nepracuje

Založení: Klub byl založen na členské schůzi klubu ve Vysokém Mýtě dne 15. 11. 1997.

TEXEL (T)

Klub chovatelů ovcí plemene Tesel

Sídlo klubu: Žampach

Adresa: Žampach 22, 564 01 Žamberk

Telefon: 732 661 918

E-mail: lukasneugebauer@seznam.cz

Založení: Klub byl založen na členské schůzi klubu v Helvíkovicích dne 8. 5. 1998.

OXFORD DOWN (OD)

Klub chovatelů ovcí plemene Oxford Down

Sídlo klubu: Orlová

Adresa: Daniela Dziková, Polní 33, 735 14 Orlová Lutyně

E-mail: dzikovadaniela@gmail.com

Telefon: 777 754 810

Založení: Klub byl založen na semináři v Seči u Chrudimi dne 5. 12. 1998.

MERINOLANDSCHAF (ML)

Klub chovatelů ovcí plemene Merinolandschaf

Sídlo klubu: Kunštát na Moravě

Adresa: Ing. Vladislav Vítek, Palackého 400, 679 72 Kunštát na Moravě

E-mail: ovisservis@seznam.cz

Telefon: 777 247 137

E-mail: ovisservis@seznam.cz

<http://www.merinolandschaf.schok.cz>

Založení: Klub byl založen na členské schůzi klubu v Bartošovicích dne 17. 9. 1997.

ROMNEY (K)

Klub chovatelů ovcí plemene Romney

Sídlo klubu: Počítky

Adresa: Bc. Milan Daďourek, Počítky 2, 591 01 Žďár nad Sázavou

E-mail: dadourek@seznam.cz

Telefon: 775 239 692

<http://romney.schok.cz/>

Založení: Klub byl založen na členské schůzi klubu ve Vysokém Mýtě dne 7. 2. 1998.

ŠUMAVSKÁ OVCE (Š)

Klub chovatelů ovcí plemene Šumavská ovce

Sídlo klubu: Javorná

Předsedkyně klubu: Katrin Schlosserová, Javorná 46, 33901 Klatovy

E-mail: sumavskaovce@seznam.cz

Telefon: 376 391 136

<http://www.sumavka.schok.cz>

Založení: Klub byl založen na členské schůzi klubu na Michlově Huti dne 9. 12. 1997.

ROMANOVSKÁ OVCE (R)

Klub chovatelů ovcí plemene Romanovská ovce

Sídlo klubu: Částkov

Adresa: Michaela Kvisová, Částkov 4, 538 21 Slatiňany

Telefon: 777 664 636

<http://www.romanovky.eu>

E-mail: qis@seznam.cz

Založení: Klub byl založen na členské schůzi klubu v Lysé nad Labem dne 17. 5. 1998.

VÝCHODOFRÍSKÁ OVCE (VF)

Klub chovatelů ovcí plemene Východofríská ovce

Klub v současné době nepracuje

Založení: Klub byl založen na nákupním trhu ve Slavkově pod Hostýnem dne 24. 9. 1998.

ZWARTBLES (ZW)

Klub chovatelů ovcí plemene Zwartbles

Sídlo klubu: Mohelno

Adresa: Ing. Martin Hošek, PhD., Mohelno 7, 675 75

E-mail: hosek@mendelu.cz

Telefon: 606 319 882

<http://zwartbles.schok.cz>

Založení: Klub byl založen dne 3. 11. 2000 na mezinárodní konferenci v Seči.

BERGSCHAF (BG)

Klub chovatelů ovcí plemene Bergschaf

Klub v současné době nepracuje

Založení: Klub byl založen na semináři v Seči u Chrudimi dne 15. 11. 2002.

KAMERUNSKÁ OVCE (KA)

Klub chovatelů plemene Kamerunská ovce

Sídlo klubu: Radhošť

Adresa: Ing. František Hovorka, Radhošť 37, 534 01 Holice v Čechách

Telefon: 603 840 387

E-mail: fr.hovorka@seznam.cz

Založení: Klub byl založen na členské schůzi v České Třebové dne 17. 3. 2001.

VALAŠSKÁ OVCE (V)

Klub chovatelů a příznivců plemene Valašská ovce

Sídlo klubu: Zemědělská usedlost Bludička, Bludovice 9, 741 01 Nový Jičín

Předsedkyně klubu: Martina Šimčíková, Uhliska 422, 756 61 Rožnov pod Radhoštěm

E-mail: hnizdovrabci@seznam.cz, Telefon: 776 118 023

<http://valaska.schok.cz>

Založení: Klub byl založen na Bludičce dne 10. 9. 2004.

VŘESOVÁ OVCE (VR)

Klub chovatelů Vřesové ovce

Sídlo klubu: Slemeno

Adresa: Filip Vancí, Slemeno 45, 543 71 Hostinné

E-mail: filip@vanci.cz

Telefon: 724 203 680

<http://vresovsky.schok.cz/>

Založení: Klub byl založen dne 17. 12. 2002 na ustavující schůzi klubu v Mokrovratech.

CLUN FOREST (CF)

Klub chovatelů ovcí plemene Clun Forest

Sídlo klubu: Životín

Adresa: Helena Korecká, Životín I, 277 33 Řepín

Telefon: 604 940 004

E-mail: medova.udoli@post.cz

Založení: Klub byl založen dne 23. 8. 2008 na ustavující schůzi klubu v Částkově.

HAMPSHIRE (H)

Klub chovatelů ovcí plemene Hampshire

Klub v současné době nepracuje

Klub byl založen 3. 10. 2009 na ustavující schůzi v Sedlčanech.

SHETLANDSKÁ OVCE

Klub chovatelů ovcí plemene Shetlandské ovce

Sídlo klubu: Bystřice

Adresa: Ing. Roman Cieslar, Bystřice 257, 739 95

Telefon: 603 149 028

E-mail: ciesla1@seznam.cz

<http://shetlandskaovce.webnode.cz/>

Klub byl založen 8. 5. 2015 na ustavující schůzi klubu.

DORPER

Klub chovatelů ovcí plemene Dorper

Sídlo klubu: Uhlířské Janovice

Adresa: Vladimír Boubín, K Hájkům 804, 285 04 Uhlířské Janovice

Telefon: 608 531 481

E-mail: info@dorperovce-boubin.cz

Klub byl založen 8. 4. 2016 v Měšicích u Tábora.

KLUB QUESSANTSKÉ OVCE

Sídlo klubu: Dětmárovice 411, 735 71

Předsedkyně: Ing. Jitka Latečková–Fonioková

Telefon: 725 258 538

E-mail: jitka.lafo@volny.cz

<http://zajmovaplemena.schok.cz/>

Klub byl založen dne 9. 12. 2017.

KLUB CHOVATELŮ ANGLONUBIJSKÝCH KOZ

Sídlo: Cetoraz

Předseda klubu: Ing. Magdalena Dvořáková, Skorkov 9, 582 53 Štoky

Telefon: 777 874 693, e-mail: magdalena.dvorak@gmail.com

Jednatelka klubu: Katarína Mašátová, Cetoraz 62, 394 11

Telefon: 724 574 942

E-mail: klubankoz@gmail.com

Založení: Klub byl založen 4. 11. 2007 v Ostružně.

KLUB CHOVATELŮ ČESKÝCH NÁRODNÍCH PLEMEN KOZ

Klub v současné době nepracuje

Klub byl založen 27. 12. 2009 na farmě ve Hvozďě při přátelském setkání chovatelů jako klub chovatelů bílých koz.

KLUB CHOVATELŮ DOJNÝCH PLEMEN KOZ

Adresa: Ivana Pokorná, Modletice 14, 378 81 Slavonice

Telefon: 777 710 676, e-mail: ivuska1313@gmail.com

Zástupce klubu: Mgr. Renata Dolejšová, Ohrazenice 71, 262 23 Jince

Telefon: 608 077 561

E-mail: renatadolejsova@seznam.cz

Založení: Klub byl založen 20. 11. 2016 v Modleticích.

KLUB CHOVATELŮ ZAKRSLÝCH HOLANDSKÝCH KOZ

Adresa: Marcela Staňková, Liběšice 99, 439 63 Liběšice u Žatce

Telefon: 732 930 373

E-mail: marcelast@seznam.cz

Kategorie plemen ovcí

Rok	Typ plemene v %				
	Vlnářský	S kombinovanou užítkovostí	Masný	Plodný	Dojený
1990	62,9	36,4	0,6	0,1	
1995	1,9	70,6	25,8	1,7	
2000	0	61,2	34,3	4,5	
2011	0	49,3	41,4	4,1	5,2
2012	0	48,3	40,1	4,9	5,7
2013	0	50,7	36,1	5,1	8,1
2014	0	49,6	36,2	4,8	9,4
2015	0	50,1	34,3	5,4	10,2
2016	0	50,2	33,4	6,1	10,3
2017	0	51,0	32,6	6,1	10,3
2018	0	52,4	31,7	5,0	10,9
2019	0	55,3	30,5	3,7	10,5

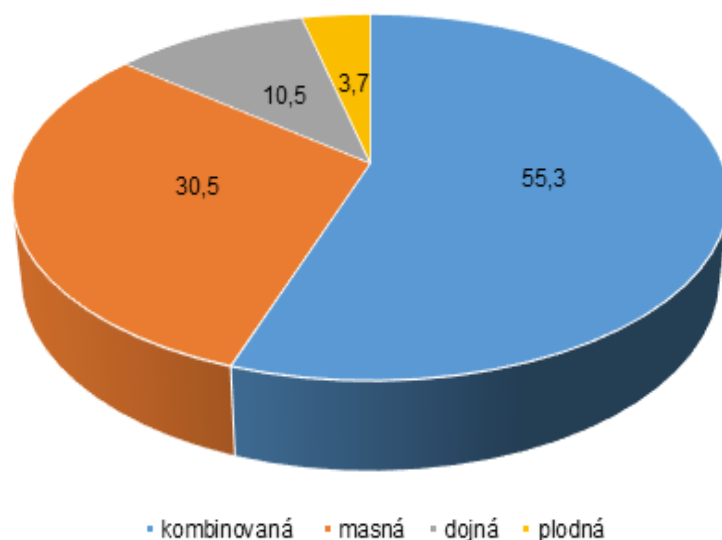
Zdroj: Svaz chovatelů ovcí a koz z. s.

Plemena ovcí lze dělit do několika kategorií z hlediska užitkového zaměření. V roce 1990 dominoval vlnářský typ (62,9 %), který byl následován plemeny s kombinovanou užitkovostí (36,4 %). Velmi malý podíl (0,7 %) zaujímala masná, plodná a dojná plemena ovcí. V této době byly u nás skoro 50 let ovce šlechtěny na kvalitní produkci vlny. Do roku 1995 dramaticky klesl počet ovcí vlnářského typu (pokles o 61 %) na 1,9 % a naopak výrazně vzrostl typ s kombinovanou užitkovostí na 70,6 %, s masnou užitkovostí na 25,8 %, plodný a dojný typ na 1,7 %. Důvodem těchto radikálních změn ve složení plemenného typu chovaných ovcí v ČR byla skutečnost, že v roce 1992 klesla výkupní cena vlny o 81 % (státem dotovaná cena v roce 1990 byla 185 Kčs/kg, v roce 1992 poklesla v průměru až na 35 Kčs/kg). Důsledkem bylo radikální snížení počtu chovaných ovcí, v roce 1992 meziročně klesl jejich počet o 87 037 ks (- 20,3 %). V následujícím roce byl meziroční pokles ještě výraznější. Počet chovaných ovcí se snížil o 87 768 ks (- 25,7 %). Meziroční snižování stavu ovcí pokračovalo až do roku 2000, kdy s 84 108 ks bylo dosaženo nejnižšího počtu chovaných ovcí v ČR od roku 1988.

V roce 2018 bylo chováno 218 915 ks ovcí. Z tohoto počtu bylo 52,4 % plemen s kombinovanou užitkovostí, 31,7 % masných plemen a 10,9 % k dojeným plemenům. Nejméně, a to 5 %, byla zastoupena plodná plemena.

V roce 2019 bylo chováno 213 068 ks ovcí a v roce 2020 poklesl stav ovcí na 203 612 ks. Podíl plemen s kombinovanou užitkovostí byl 55,3 % z nich, k masným plemenům bylo 30,5 %. Nejmenší podíl náležel dojným a plodným plemenům. K dojným plemenům se řadilo 10,5 % ovcí, k plodným plemenům pak 3,7 %. Od roku 2017 došlo k nárůstu podílu kombinovaných plemen na úkor plemen masných a plodných. Podíl dojných plemen zůstává na stejné úrovni.

Plemena ovčí v ČR dle užitkovosti v roce 2020 (%)

Obrat stáda ovčí a koz

Při výpočtu obratu stáda se vychází z odchovu 135 % na bahnici (po odečtení úhynu), obnovy základního stáda bahníc 25 % a možností zařazení jehnic na rozšířenou reprodukci základního stáda do 20 % z počtu bahníc.

Obrat stáda ovčí (ks)

Ukazatel	Rok									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Bahnice celkem k 1.4. daného roku**	103 776	113 273	120 254	125 136	128 986	134 491	129 491	130 320	133 585	130 005
Počet jehnic na obnovu základního stáda	25 994	28 318	30 064	31 284	32 250	33 622	32 372	32 580	33 400	32 500
Počet jehnic na rozšířenou reprodukci	9 497	6 727	9 746	3 850	5 505	0	829	3265	0	5 000
Počet jehňat k jatečným účelům	104 607	117 873	122 553	133 766	136 345	147 940	141 612	138 352	147 308	138 006
Počet odchovaných jehňat celkem	140 098	152 918	162 343	168 900	174 100	181 562	174 813	175 932	180 708	175 506

Zdroj: Svaz chovatelů ovčí a koz z.s., ČSÚ

Poznámka: ** pramen ČSÚ

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Produkce potní vlny (t)	455	480	520	530	550	570	550	550	565	550

Zdroj: Svaz chovatelů ovčí a koz z. s.

Obrat stáda koz (ks)

Ukazatel	Rok									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Kozy k 1. 4. daného roku**	13 609	14 028	15 030	15 063	15 301	16 660	16 731	17 365	19 699	19 219
Počet koziček na obnovu základního stáda	3 800	4 500	4 730	4 750	5 000	6 000	6 000	7 000	8 000	8 000
Počet kůzlat k jatečným účelům	20 700	20 750	22 320	22 350	22 500	24 000	24 000	24 240	27 460	26 600
Počet odchovaných kůzlat celkem	24 500	25 250	27 050	27 100	27 500	30 000	30 000	31 240	35 460	34 600

Zdroj Svaz chovatelů ovcí a koz z. s., ČSÚ

Poznámka: ** pramen ČSÚ

Při výpočtu obratu stáda koz se vychází z odchovu 180 % na kozu na obnovu základního stáda ve výši 40 %.

Výsledky kontroly užitkovosti ovcí a koz v ČR za rok 2019

Kontrola užitkovosti ovcí a koz se provádí v souladu se zákonem č. 154/2000 Sb. a stanoveným šlechtitelským programem Svazu chovatelů ovcí a koz a Dorper asociací CZ. K základním ukazatelům patří vedle údajů o reprodukci zapojených jedinců a stád sledování růstových schopností u všech plemen ovcí a masných plemen koz (sleduje se váha odchovaných jehňat a kůzlat ve 100 dnech), sledování jatečné hodnoty masných plemen ovcí a koz (provádí se ultrazvukové měření hloubky zádového svalu a výšky podkožního tuku) a sledování mléčné užitkovosti u dojených plemen ovcí a koz (provádí se měsíční měření nadojeného mléka a rozbor obsahu mléčných složek – bílkovin, tuku a laktózy). Získané údaje slouží ke stanovení plemenných hodnot jednotlivých plemenných ovcí a koz a jsou využívány při vyhodnocení kontroly dědičnosti.

V roce 2019 kontrolu užitkovosti v chovu ovcí prováděly tři oprávněné organizace: Svaz chovatelů ovcí a koz z.s., Ing. Vladimír Bařina Ph.D. a Dorper asociace CZ. Kontrolu užitkovosti koz prováděly tři oprávněné organizace: Svaz chovatelů ovcí a koz z.s. s podílem 95,2 %, Ing. Jitka Látalová s podílem 2,9 % a Ing. Vladimír Bařina Ph.D. s 1,9% podílem.

Vývoj výsledků kontroly užitkovosti ovcí v ČR v letech 2010–2019

Rok	Počet stád	Počet bahnic ks	Oplození v %	Plodnost v %	Intenzita v %	Odchov v %	Přírůstek jehňat g	Strž vlny v kg
2010	445	21 551	89,2	155,3	138,5	121,9	247	4,7
2011	465	21 317	90,3	161,2	145,6	126,6	256	2,5
2012	485	23 217	91,2	158,0	144,1	125,4	252	1,2*
2013	507	22 632	90,0	156,9	141,2	123,0	243	1,1*
2014	529	23 553	91,5	159,4	145,9	130,3	250	-
2015	538	23 735	90,2	160,1	144,4	129,1	244	-
2016	527	23 686	90,4	160,1	144,7	127,7	244	-
2017	528	22 491	88,5	160,2	141,7	122,4	243	-
2018**	747	20 791	92,1	161,2	148,5	129,9	244	
2019**	676	18 390	90,1	154,5	139,2	121,1	244	
Index 2019/2000 %	—	124,3	103,7	103,6	107,5	110,1	103,4	

Poznámka: * plemeno shetlandská ovce

** plemena započítána i ve společných stádech

Nárůst stavů ovcí v kontrole užítkovosti od roku 2000 do roku 2003 byl více než 70 %, v dalších třech letech se stavy bahnic v kontrole užítkovosti mírně snižovaly, v letech 2010 a 2011 byl však patrný výraznější pokles na 21 317 ks, který se v roce 2012 zastavil a v letech 2014 až 2016 se stabilizoval na více než 23 500 ks. V roce 2017 až 2019 pokles pokračoval na 18 390 ks bahnic. To je 14,1 % bahnic chovaných v České republice, pokud vycházíme ze stavů hospodářských zvířat evidovaných Českým statistickým úřadem. Stále přetrvává nízký počet bahnic na stádě v kontrole užítkovosti, což značně zvyšuje náklady na tyto služby. Dochází k nárůstu chovatelsky zajímavých plemen jako je původní valaška, clun forest, ovce ouessantská, ovce shetlandská, která jsou chována ve velmi malých stádech. Výrazný nárůst je u dojeného plemene lacaune. Významný pokles u hospodářsky významných plemen jako je suffolk, charollais, oxford down, romney, merinolandschaf, cigája a zušlechtěná valaška, u plodného plemene romanovská ovce i u dojeného plemene východofríská ovce. Ve sledovaných užítkových vlastnostech reprodukce – plodnost na obahněnou plemenicí, odchov i růstové schopnosti jehňat mají dlouhodobý pozitivní trend. Produkce potní vlny, jako nepovinný ukazatel, se přestal sledovat. SCHOK chce při realizaci šlechtitelského programu zvýšit důraz na kvalitu plemenářské práce a tím podpořit chovatele s nejlepší užítkovostí. Systematickou selekcí špičkových zvířat chceme dosáhnout trvalého nárůstu sledovaných užítkových vlastností.

Podrobný přehled výsledků kontroly užítkovosti ovcí za rok 2019 podle plemen a genotypů je uveden v následující tabulce.

Výsledky kontroly užítkovosti ovcí za rok 2019

Podle plemen									Hmotnost kg		
Plemeno	Stád	Bahnic ks	Oploďn.	Plodn.	Intenzita	Odchov	Zváž.	Naroz.	Odstav	100 dní	Přír. 100 g
AL	čistokr.	71	46,5 %	175,8 %	81,7 %	64,8 %	53,5 %	3	0	31,1	282
AL	křížen.	54	66,7 %	133,3 %	88,9 %	70,4 %	64,8 %	3,6	0	30	264
AL	10	125	55,2 %	153,6 %	84,8 %	67,2 %	58,4 %	3,2	0	30,6	273
BG	čistokr.	170	84,1 %	102,8 %	86,5 %	65,9 %	38,2 %	3,7	0	22	183
BG	křížen.	201	85,1 %	105,3 %	89,6 %	72,1 %	66,7 %	3,7	0	21,2	175
BG	7	371	84,6 %	104,1 %	88,1 %	69,3 %	53,6 %	3,7	0	21,4	177
C	čistokr.	87	96,6 %	158,3 %	152,9 %	128,7 %	44,8 %	3	0	24,8	218
C	křížen.	123	91,1 %	156,3 %	142,3 %	122,0 %	25,2 %	3,1	0	24,1	209
C	4	210	93,3 %	157,1 %	146,7 %	124,8 %	33,3 %	3,1	0	24,5	214
CF	čistokr.	408	90,9 %	168,2 %	152,9 %	141,9 %	133,8 %	3,3	0	28,7	254
CF	křížen.	45	62,2 %	167,9 %	104,4 %	95,6 %	62,2 %	3,9	0	30,8	270
CF	35	453	88,1 %	168,2 %	148,1 %	137,3 %	126,7 %	3,3	0	28,8	255
J	čistokr.	68	89,7 %	185,2 %	166,2 %	139,7 %	102,9 %	3	0	20,3	173
J	4	68	89,7 %	185,2 %	166,2 %	139,7 %	102,9 %	3	0	20,3	173
JS	čistokr.	32	96,9 %	145,2 %	140,6 %	121,9 %	106,3 %	3,8	0	22,3	185
JS	křížen.	1	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	0,0 %	3,8	0	0	0
JS	4	33	97,0 %	143,8 %	139,4 %	121,2 %	103,0 %	3,8	0	22,3	185
K	čistokr.	2703	91,5 %	154,4 %	141,3 %	124,2 %	106,5 %	3,2	0	28,8	255
K	křížen.	40	85,0 %	158,8 %	135,0 %	122,5 %	105,0 %	3,1	0	26	229
K	42	2743	91,4 %	154,4 %	141,2 %	124,2 %	106,5 %	3,2	0	28,7	255
KA	čistokr.	171	85,4 %	159,6 %	136,3 %	131,6 %	119,9 %	2,1	6,4	17,1	150

Podle plemen									Hmotnost kg		
Plemeno Stád		Bahnic ks	Oploďn.	Plodn.	Intenzita	Odchov	Zváž.	Naroz.	Odstav	100 dní	Přir. 100 g
KA	křížen.	5	60,0 %	133,3 %	80,0 %	80,0 %	80,0 %	2,3	0	14,9	127
KA	17	176	84,7 %	159,1 %	134,7 %	130,1 %	118,8 %	2,2	6,4	17,1	149
KH	čistokr.	54	85,2 %	158,7 %	135,2 %	120,4 %	118,5 %	3	0	24,4	214
KH	5	54	85,2 %	158,7 %	135,2 %	120,4 %	118,5 %	3	0	24,4	214
L	čistokr.	16	100,0 %	137,5 %	137,5 %	125,0 %	12,5 %	3,8	0	21,8	180
L	1	16	100,0 %	137,5 %	137,5 %	125,0 %	12,5 %	3,8	0	21,8	180
M	křížen.	4	100,0 %	200,0 %	200,0 %	200,0 %	100,0 %	3,4	0	20,8	175
M	3	4	100,0 %	200,0 %	200,0 %	200,0 %	100,0 %	3,4	0	20,8	175
ML	čistokr.	484	93,6 %	156,7 %	146,7 %	135,1 %	115,3 %	3,2	15,4	30,7	275
ML	křížen.	299	87,0 %	128,5 %	111,7 %	104,0 %	91,0 %	3,4	0	31,3	279
ML	23	783	91,0 %	146,4 %	133,3 %	123,2 %	106,0 %	3,2	15,4	30,9	276
OU	čistokr.	154	80,5 %	100,0 %	80,5 %	77,9 %	63,6 %	1,4	0	9,6	82
OU	15	154	80,5 %	100,0 %	80,5 %	77,9 %	63,6 %	1,4	0	9,6	82
RC	čistokr.	43	23,3 %	110,0 %	25,6 %	25,6 %	25,6 %	3,6	0	23,6	200
RC	2	43	23,3 %	110,0 %	25,6 %	25,6 %	25,6 %	3,6	0	23,6	200
S	čistokr.	2361	91,8 %	124,2 %	114,0 %	98,6 %	71,4 %	3,4	0	22,2	188
S	křížen.	36	66,7 %	116,7 %	77,8 %	75,0 %	36,1 %	3,5	0	23	195
S	33	2397	91,4 %	124,1 %	113,4 %	98,2 %	70,8 %	3,4	0	22,2	188
SD	čistokr.	178	97,2 %	143,9 %	139,9 %	125,3 %	118,0 %	1,9	0	11,8	98
SD	3	178	97,2 %	143,9 %	139,9 %	125,3 %	118,0 %	1,9	0	11,8	98
SH	čistokr.	75	89,3 %	137,3 %	122,7 %	120,0 %	98,7 %	2,2	6,9	18,9	166
SH	křížen.	1	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0	0	0	0
SH	7	76	88,2 %	137,3 %	121,1 %	118,4 %	97,4 %	2,2	6,9	18,9	166
V	čistokr.	1229	83,6 %	141,5 %	118,4 %	102,4 %	91,7 %	3,2	7,5	19,6	164
V	křížen.	4	25,0 %	100,0 %	25,0 %	25,0 %	0,0 %	2,5	0	0	0
V	59	1233	83,5 %	141,5 %	118,1 %	102,2 %	91,4 %	3,2	7,5	19,6	164
VR	čistokr.	351	95,4 %	125,4 %	119,7 %	111,7 %	105,7 %	3,4	0	24,9	214
VR	22	351	95,4 %	125,4 %	119,7 %	111,7 %	105,7 %	3,4	0	24,9	214
WL	čistokr.	5	80,0 %	125,0 %	100,0 %	80,0 %	100,0 %	3,6	0	21,7	181
WL	2	5	80,0 %	125,0 %	100,0 %	80,0 %	100,0 %	3,6	0	21,7	181
XX	křížen.	80	71,3 %	178,9 %	127,5 %	112,5 %	101,3 %	3	0	22,4	194
XX	16	80	71,3 %	178,9 %	127,5 %	112,5 %	101,3 %	3	0	22,4	194
ZV	křížen.	21	90,5 %	100,0 %	90,5 %	85,7 %	52,4 %	3,8	0	23,7	199
ZV	1	21	90,5 %	100,0 %	90,5 %	85,7 %	52,4 %	3,8	0	23,7	199
ZW	čistokr.	581	83,5 %	179,4 %	149,7 %	133,9 %	122,9 %	3,2	14,8	31,5	283
ZW	křížen.	22	81,8 %	194,4 %	159,1 %	150,0 %	136,4 %	2,9	0	36,9	340
ZW	35	603	83,4 %	179,9 %	150,1 %	134,5 %	123,4 %	3,2	14,8	31,7	285

Podle plemen									Hmotnost kg		
Plemeno	Stád	Bahnic ks	Oploďn.	Plodn.	Intenzita	Odchov	Zváž.	Naroz.	Odstav	100 dní	Přir. 100 g
Kombinovaná plemena											
Celkem	350	10177	88,6 %	143,4 %	127,0 %	112,3 %	93,2 %	3,2	13,3	25,5	223
BE	čistokr.	93	100,0 %	135,5 %	135,5 %	119,4 %	102,2 %	3,4	0	31,9	285
BE	křížen.	83	90,4 %	125,3 %	113,3 %	101,2 %	98,8 %	3,5	0	27,8	243
BE	19	176	95,5 %	131,0 %	125,0 %	110,8 %	100,6 %	3,4	0	30	266
BM	čistokr.	5	80,0 %	150,0 %	120,0 %	120,0 %	120,0 %	3,1	0	32,9	297
BM	I	5	80,0 %	150,0 %	120,0 %	120,0 %	120,0 %	3,1	0	32,9	297
CH	čistokr.	292	94,2 %	165,5 %	155,8 %	142,1 %	127,1 %	3,4	0	30,4	270
CH	křížen.	20	100,0 %	140,0 %	140,0 %	140,0 %	120,0 %	3,2	0	26,5	233
CH	17	312	94,6 %	163,7 %	154,8 %	142,0 %	126,6 %	3,4	0	30,2	268
DP	čistokr.	66	118,2 %	132,1 %	156,1 %	145,5 %	116,7 %	3,3	0	28,3	250
DP	3	66	118,2 %	132,1 %	156,1 %	145,5 %	116,7 %	3,3	0	28,3	250
H	čistokr.	120	99,2 %	169,7 %	168,3 %	155,8 %	141,7 %	3	0	28,5	256
H	křížen.	23	100,0 %	117,4 %	117,4 %	108,7 %	78,3 %	3,5	0	17,3	138
H	6	143	99,3 %	161,3 %	160,1 %	148,3 %	131,5 %	3	0	27,5	244
NC	čistokr.	133	53,4 %	135,2 %	72,2 %	65,4 %	48,1 %	3,3	0	31	277
NC	křížen.	82	51,2 %	111,9 %	57,3 %	45,1 %	32,9 %	3,6	0	23,8	202
NC	II	215	52,6 %	126,5 %	66,5 %	57,7 %	42,3 %	3,4	0	28,9	254
OD	čistokr.	253	93,3 %	157,6 %	147,0 %	130,4 %	126,5 %	3,2	13,9	29	258
OD	křížen.	84	96,4 %	153,1 %	147,6 %	139,3 %	122,6 %	3,1	14,3	30,6	274
OD	21	337	94,1 %	156,5 %	147,2 %	132,6 %	125,5 %	3,2	13,9	29,4	262
SF	čistokr.	2833	91,5 %	165,3 %	151,2 %	132,7 %	114,4 %	3,2	13,7	31,7	285
SF	křížen.	575	90,8 %	144,3 %	131,0 %	111,3 %	95,5 %	3,3	13,3	33,2	299
SF	II 5	3408	91,3 %	161,8 %	147,8 %	129,1 %	111,2 %	3,2	13,6	31,9	287
T	čistokr.	866	97,5 %	160,0 %	155,9 %	126,7 %	94,7 %	3,3	14,7	31,6	283
T	křížen.	72	86,1 %	154,8 %	133,3 %	108,3 %	86,1 %	3,4	0	30,1	266
T	34	938	96,6 %	159,6 %	154,2 %	125,3 %	94,0 %	3,3	14,7	31,5	282
Masná plemena											
Celkem	227	5600	91,7 %	158,9 %	145,8 %	126,7 %	107,7 %	3,2	13,8	31,3	280
O	čistokr.	11	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0	0	0	0
O	křížen.	16	68,8 %	181,8 %	125,0 %	93,8 %	0,0 %	2,9	0	0	0
O	3	27	40,7 %	181,8 %	74,1 %	55,6 %	0,0 %	2,9	0	0	0
R	čistokr.	527	90,7 %	282,4 %	256,2 %	225,6 %	202,3 %	2,5	0	24,5	220
R	křížen.	120	82,5 %	231,3 %	190,8 %	158,3 %	143,3 %	2,8	0	27,2	244
R	45	647	89,2 %	273,7 %	244,0 %	213,1 %	191,3 %	2,5	0	24,9	224

Podle plemen									Hmotnost kg		
Plemeno	Stád	Bahnic ks	Oploďn.	Plodn.	Intenzita	Odchov	Zváž.	Naroz.	Odstav	100 dní	Přir. 100 g
Plodná plemena											
Celkem	48	674	87,2 %	271,9 %	237,2 %	206,8 %	183,7 %	2,5	0	24,9	224
DS	křížen.	33	87,9 %	106,9 %	93,9 %	87,9 %	33,3 %	3,8	0	23,4	196
DS	2	33	87,9 %	106,9 %	93,9 %	87,9 %	33,3 %	3,8	0	23,4	196
LA	čistokr.	943	100,7 %	156,0 %	157,2 %	116,2 %	26,3 %	3,1	0	27,1	239
LA	křížen.	634	89,0 %	156,0 %	138,8 %	121,8 %	92,0 %	3,1	0	28,3	252
LA	20	1577	96,0 %	156,0 %	149,8 %	118,5 %	52,7 %	3,1	0	27,9	248
SL	křížen.	69	82,6 %	107,0 %	88,4 %	73,9 %	34,8 %	3,7	0	24,2	205
SL	2	69	82,6 %	107,0 %	88,4 %	73,9 %	34,8 %	3,7	0	24,2	205
VF	čistokr.	235	89,4 %	198,6 %	177,4 %	158,7 %	133,2 %	3,1	13,7	28,7	256
VF	křížen.	25	88,0 %	172,7 %	152,0 %	132,0 %	112,0 %	3,1	0	27,2	241
VF	27	260	89,2 %	196,1 %	175,0 %	156,2 %	131,2 %	3,1	13,7	28,6	255
Dojčná plemena											
Celkem	51	1939	94,5 %	158,8 %	150,0 %	121,4 %	62,2 %	3,1	13,7	28	249
CELKEM	676	18390	90,1 %	154,5 %	139,2 %	121,1 %	97,6 %	3,2	14,1	27,6	244

V roce 2019 bylo do kontroly mléčné užitkovosti dojených plemen ovcí zapojeno 1 326 bahnic, u nichž byla uzavřena normovaná laktace. Kontrola užitkovosti se prováděla ve 22 stádech. S ukončenou laktací bylo 175 bahnic plemene východofríské ovce, 862 bahnic plemene lacaune a 289 kříženek. Od roku 2013 bylo přistoupeno ke změně výpočtu celkové produkce mléka za dojnou periodu z původních 240 na 150 dnů. Celkem bylo dosaženo za 150denní dojnou periodu průměrné produkce 326 kg mléka o tučnosti 5,96 %, obsahu bílkovin 5,61 % a laktózy 4,79 %. Čistokrevné ovce plemene lacaune dosáhly nejvyšší celkovou produkci mléka za laktaci, celkovou produkci tuku za dojnou periodu a celkovou produkci bílkovin za dojnou periodu. Výsledky podle jednotlivých chovů a plemen jsou uvedeny v další tabulce.

Výsledky kontroly užitkovosti dojených ovcí v letech 2011–2019

Rok	Počet ovcí v KU celkem (ks)	Počet ovcí s laktací (ks)	Mléko produkce (kg)	Tuk (%)	Bílkoviny (%)
2011	1 105	870	188	5,97	5,50
2012	1 323	988	228	5,59	5,36
2013	1 837	1 367	218	6,59	5,55
2014	2 210	1 606	255	6,20	5,84
2015	2 410	1 570	277	5,67	5,57
2016	2 452	1 597	270	6,04	5,46
2017	2 305	1 517	284	6,15	5,65
2018	2 272	1 410	308	5,66	5,39
2019	1 939	1 326	289	5,97	5,56

Zdroj: Svaz chovatelů ovcí a koz z. s.

Podrobnější informace najdete na stránkách ČMSCH, a.s. - Ročenky chovu ovcí a koz (cmsch.cz)+a v materiálu svazu – Šlechtitelské programy

Poznámka: Laktace: 150 dnů

Uznané chovatelské sdružení – Dorper asociace cz

Dorper je ekonomicky výhodné plemeno, které je nenáročné a má schopnost využít dobře obsah krmné dávky. Není jej nutné stříhat. Je odolné proti nemocem. Plemeno je adaptováno v různých klimatických podmínkách. Z jatečného hlediska produkuje velmi kvalitní JUT s malým obsahem tuku a velmi nízkou mírou skopového přípachu. U jatečných beranů lze ve 105 až 120 dnech dosáhnout živé hmotnosti 36 až 50 kg.

Jehňata se rodí malá a velmi rychle přirůstají. Kůže zvaná Cape Glovers je velice kvalitní a ceněná. Výtěžek z kůže v zahraničí tvoří až 20 % jatečného výnosu. Dorper bahnice jsou schopny bahnění v intervalech pouhých 8 měsíců (3 porody za 2 roky) s plodností 150 % (2,25 jehněte za rok).

Stavy zvířat

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Zvířata zapsaná v PK	163	325	483	776	1024	1558	1804
z toho samců	37	104	172	307	422	665	787
z toho samic	126	221	311	469	601	890	1012
Plemenní berani							
Plemenných beranů	19	31	61	77	150	179	229
Krevních linií pl. beranů	11	17	22	26	27	28	28

Kontrola užitečnosti

Růst jehňat, hodnoty v Kg	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Průměrná přepočtená váha ve 100 dnech	29,22	27,53	30,49	29,17	29,17	29,97	29,9
Maximální hodnota	43,36	42,14	44,86	45,71	45,71	44,66	51,6
Minimální hodnota	17,06	11,75	11,77	14,12	14,23	12,5	12,5

Reprodukce	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Narozených jehňat	103	127	131	245	225	410	410
z toho M	28	50	67	121	107	201	201
z toho F	75	77	64	124	118	209	209
Průměrný reprodukční věk	0,64	0,89	1,22	1,39	1,73	1,91	1,91
Počet případů jalovosti	0	1	11	21	32	17	17
Počet případů zmetání	0	0	0	0	4	1	1
Reprodukční technika							
Harémové připouštění	100 %	94,02 %	96,52 %	97,2 %	98,1 %	100 %	100 %
Individuální připouštění	0 %	5,98 %	3,48 %	2,80 %	1,9 %	0 %	0 %
Reprodukční ukazatele							
Průměrný index plodnosti		2,06	1,41	1,42	1,41	1,37	1,37
Průměrný index intenzity		2,24	1,23	1,27	1,44	1,52	1,52
Průměrný index odchovu		1,03	1,12	1,16	1,15	1,37	1,37

Poznámka: reprodukční věk = věk ovce po odečtení jednoho roku, * index plodnosti = podíl živé i mrtvě narozených jehňat k počtu vrhů plemence,

* index intenzity = podíl živé i mrtvě narozených jehňat k reprodukčnímu věku plemence v letech.

* index odchovu = podíl počtu jehňat odchovaných do věku 30 dní k reprodukčnímu věku plemence v letech

Kontrola užítkovosti koz

V kontrole užítkovosti koz narostly od roku 2 000 stavy koz zapojených do kontroly více než 2,5 x. Podíl prováděné kontroly metodou AT je 70,5 %. Zvyšuje se počet koz se sledovanou laktací. I přesto, že došlo vlivem vyššího podílu větších stád zapojených do kontroly užítkovosti koz a změnou přepočtu normované laktace ke snížení produkce mléka za laktaci a tím i produkce jednotlivých mléčných složek, je patrný významný nárůst v obsahu bílkovin, který se stal od roku 2001 hlavním selekčním kritériem u dojených plemen koz. V chovech koz zapojených do kontroly užítkovosti se významně zvýšilo oplodnění i odchov kůzlat, jen mírný nárůst plodnosti lze přičíst na vrub vyššího podílu větších chovů. Patrný je i nárůst podílu rohatých jedinců u našich plemen koz, který je důsledkem zapojování rohatých kozlů do plemenitby. Šlechtění dojených plemen koz se zaměřilo na zvyšování produkce mléčné bílkoviny při tolerování snížení tučnosti mléka, tak jak to vyžadují chovatelé ekonomicky závislí na produkci mléčných výrobků. Vývoj výsledků kontroly užítkovosti koz je uveden v další tabulce:

Výsledky kontroly užítkovosti dojených koz v letech 2010–2019

Rok	Počet koz v KU celkem (ks)	Počet koz s laktací (ks)	Mléko produkce (kg)	Tuk (%)	Tuk (kg)	Bílkoviny (%)	Bílkoviny (kg)
2010	3 677	1 997	744	3,2	24,0	3,1	22,8
2011	3 611	1 961	732	3,5	25,4	3,1	22,8
2012	3 939	2 389	713	3,2	23,0	3,0	21,7
2013	4 244	2 603	730	3,3	23,8	3,1	22,4
2014	4 466	2 870	746	3,2	24,1	3,0	22,7
2015	5 144	3 318	844	3,0	25,3	3,0	25,5
2016	5 755	3 778	847	3,2	27,3	3,1	26,2
2017	6 104	3 898	799	3,3	26,7	3,1	24,8
2018	6 093	4 087	836	3,18	26,6	3,1	25,8
2019	5 628	3 613	848	3,16	26,8	3,2	27,2

Zdroj: Svaz chovatelů ovcí a koz z. s.

KONTROLY HOSPODÁŘSTVÍ S CHOVEM OVCÍ A KOZ

Kontroly v roce 2019 prováděla Česká plemenářská inspekce (ČPI) na základě nařízení Komise (ES) č. 1505/2006, ve znění pozdějších předpisů, tj. nejméně na 3 % registrovaných hospodářství s 5 % evidovaných zvířat, a to zásadně inventarizačním způsobem, tedy kontrolou zvířat přítomných na hospodářství, jejich označení, zaevidování ve stájovém registru a správnosti hlášení do ústřední evidence, obdobně jako v chovu turů.

Výsledky kontrol označování a evidence na hospodářství s chovem ovcí a koz:

Celkový počet hospodářství evidovaných na území ČR k 1. 1. 2019		26 072
Celkový počet kontrolovaných hospodářství		875
Celkový počet provedených kontrol		867
Celkový počet ovcí a koz evidovaných k 1. 1. 2019		314 366
Celkový počet ovcí a koz v kontrolovaných hospodářstvích		42 083
Výsledky provedených kontrol	Zvířat	Hospodářství
1. v označování zvířat	1 405	173
2. ve stájovém registru	428	20
3. v hlášení do ústřední evidence	825	94
Počet hospodářství, která nezasílají hlášení do 7 dnů		150
Počet opatření uložených na kontrolovaných hospodářstvích		203

V chovu ovcí a koz se nejvíce nedostatků vyskytuje v označování zvířat a hlášení jejich pohybů do ústřední evidence, zvláště narození jehňat a přemísťování zvířat mezi hospodářstvími, a to především u drobných chovatelů.

Zjištěné nedostatky v %:

Nedostatky	2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019	
	Zv.	Hos.	Zv.	Hos.	Zv.	Hos.	Zv.	Hos.	Zv.	Hos.	Zv.	Hos.	Zv.	Hos.
v označování zvířat	4,6	29,6	4,8	35,9	5,2	33,8	3,9	27,1	3,3	23,6	3,4	20,9	3,3	19,8
ve stájovém registru	1,4	1,4	0,3	2,7	0,6	3,7	0,6	5,5	0,6	4,4	0,6	5,5	1,0	2,3
v hlášení do ústřední evidence	3,6	19,1	1,7	46,5	2,7	43,5	2,5	32,6	2,2	14,3	2,1	14,3	2,0	10,7

Tabulka ilustruje vývoj zjišťovaných nedostatků v období od roku 2013 do roku 2019.

Mimo kontrol označování a evidence ovcí a koz evidovaných v systému IZR provedla ČPI 6 mimořádných kontrol označování a evidence ovcí a koz.

Z výše uvedeného počtu kontrol byly 4 kontroly provedeny na základě nařízení MZe, za účelem legalizace více hospodářství v jedné stáji. Jedna kontrola byla provedena na základě skutečností zjištěných při jiné kontrole a 1 kontrola byla provedena na základě podnětu.

Kontroly na místě v rámci dobrovolné podpory vázané na chov bahnice nebo na chov kozy

V roce 2019 provedla ČPI na základě smlouvy o vzájemném poskytování dat uzavřené mezi Českou plemenářskou inspekcí a Státním zemědělským intervenčním fondem 278 kontrol na místě v rámci dobrovolné podpory vázané na chov bahnice nebo na chov kozy.

Kontroly byly provedeny v souladu s nařízením Komise (EU) č. 809/2014 ze dne 17. 7. 2014, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, pokud jde o integrovaný administrativní a kontrolní systém, opatření pro rozvoj venkova a podmíněnost a dle nařízení vlády č. 50/2015 Sb., o stanovení některých podmínek pro poskytování přímých plateb zemědělcům a o změně některých souvisejících nařízení vlády (dále jen NV).

Při těchto kontrolách bylo v 63 případech uloženo opatření. Ve 111 případech bylo zjištěno porušení ukazatelů BKnaTP 2 - Fyzická přítomnost zvířete ke dni kontroly, v 6 případech bylo zjištěno porušení ukazatele BKnaTP 3 - Identifikovatelnost zvířete ke dni kontroly, ve 107 případech byl porušen ukazatel BKnaTP 4 - Evidence zvířete ve stájovém registru, současně došlo ve 106 případech k porušení BKnaTP 5 - Evidence zvířete v ústřední evidenci, ve 14 případech BKnaTP 8 - Bylo zvíře řádně nahlášeno do ÚE a ve dvou případech byl porušen ukazatel TPM9 – Odpovídají údaje v SR údajům v ÚE. Celkem bylo kontrolováno 15807 zvířat, z tohoto počtu bylo 1005 zvířat ve 113 kontrolách posouzeno jako zvířata nezjištěná.

Do Meziskladu zpráv o kontrole byla z každé kontroly odeslána ZODK, o provedených kontrolách ČPI předala Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu podrobnou zprávu.

Přehled porušení z pohledu hodnocení ukazatelů BK na TP

Typ kontroly	Počet provedených KO	Počet kontr. zvířat	Z toho počet nezjištěných zv.	Počet kontrol s nezjištěnými zvířaty	Opatření	Zvláštní opatření	Důvody nezjištění	Porušení bodů	Počet kontrol s porušením bodů
BaK	278	15 807	1 005	113	63	0	kódy porušení: 2,3,4,5,6, 7,8,9	2 - Fyzická přítomnost ke dni kontroly	111
								3 - Identifikovatelnost ke dni kontroly	6
								4 - Evidence zv. v SR	107
								5 - Evidence zv. v ÚE	106
								6 - Chyby v dokladech zvířat	0
								7 - Bahnice starší 1 roku nebo alespoň 1 x rodila	0
								8 - Bylo zvíře řádně nahlášeno do ÚE	14
								9 - odpovídají údaje v SR údajům v ÚE	2
								Celkový počet porušení	346

Zdroj: Česká plemenářská inspekce

Vydalo Ministerstvo zemědělství
Těšnov 65/17, 110 00 Praha 1
internet: www.eagri.cz
e-mail: info@mze.cz

ISBN 978-80-7434-579-1

Praha 2020